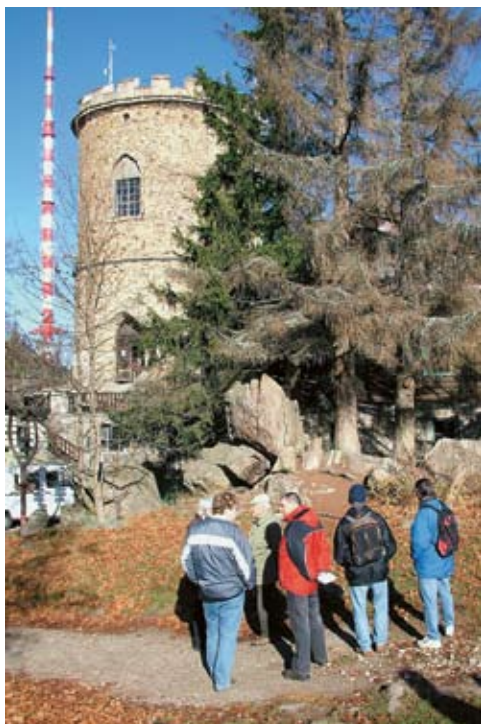

LESU ZDAR

12/06

Nové tendry zvýší zisk LČR o stovky milionů
Hospodářský výsledek se téměř zdvojnásobil
Mohou nám psi pomoci vyhledávat kůrovce?
Vlk – krvelačná bestie, nebo mírný beránek?
Zelené schránky

- 3 úvodní slovo
- 4 ekonomické riziko je v právních komplikacích
- 6 nové tendry zvýší zisk LČR o stovky milionů
- 8 hospodářský výsledek se téměř zdvojnásobil
- 9 grantová komise jednala o projektech
- 10 zaměstnanci jsou s prací spokojeni
- 10 stavovská hrdost vašich lidí je úžasná
- 12 ekonomika LČR podle diferenciální renty
- 14 mohou nám psi pomoci vyhledávat kůrovce?
- 16 krušnohorští lesníci se neradí jen v kanceláři
- 17 svatohubertská legenda patří myslivcům
- 20 pohledy do přírody již pojednává
- 24 rozhovor s Ing. Josefem Javůrkem
- 27 nová naučná stezka kolem Kletě
- 28 také pes formuje svého cvičitele
- 30 v zimní přírodě
- 32 na Svatém Hubertu se soutěžilo
- 33 den s LČR na Lesní správě Loučná nad Desnou
- 34 LČR pomáhají ohroženým druhům
Vlk – krvelačná bestie, nebo mírný beránek?
- 38 nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů
- 40 zelené schránky

LESU ZDAR Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové,
tel.: + 420 495 860 265 (276), fax.: + 420 495 262 391, e-mail: jonas@lesy.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451,
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada: Ing. Vlastimil Hudeček, Ing. Jaromír Latner, CSc., Ing. Pavel Starý,
RNDr. Jiří Stonawski

Redaktor: Ing. Jaroslav Jonáš

Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele.
Redakce si vyhrazuje právo krácení příspěvků.

Sazba: Studio Marvil

Tiskne: Grand Princ, s. r. o. Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce.
(Uzávěrka příštího čísla 14. 12. 2006)

vážení kolegové, spolupracovníci,

blíží se závěr roku, a tedy i bilance výsledků naší práce. Rok 2006 byl velice významný pro celý náš podnik. Všechna výběrová řízení, personální rekonstrukce statutárních orgánů, organizační i personální změny uvnitř Lesů ČR včetně kontrolních akcí Ministerstva zemědělství mají jeden základní cíl: ubezpečit nás i ostatní zodpovědné instituce, že všechny procesy týkající se správy svěřeného majetku, o které se Lesy ČR starají, probíhají transparentně a jsou pod dostatečnou kontrolou. Věřím, že jedině tak se podaří zvýšit důvěru ve schopnost Lesů ČR spravovat své věci tak, aby se vždy slučovaly se zájmy státu a jeho občanů.

— Myslím si, že mohu s uspokojením konstatovat, že všechny akce proběhly a probíhají tak, aniž by byl narušen chod standardních administrací na všech úrovních Lesů ČR. Za to bych chtěl vám všem poděkovat. Jsem si vědom toho, že jste museli odvést hodně práce navíc.

— Všechny změny a události související s rozhodnutím ÚOHS, žalobami dřevozpracujících subjektů, ale v neposlední řadě i například sněhová kalamita se dotkly českého lesnictví, a tudíž hlavně naší práce. Oproti předchozím rokům jsme podle mého názoru museli zvládnout nové mimořádné úkoly, a také nebývalý tlak, který se dotknul snad každého z nás.

— V této souvislosti mě mimořádně těší příznivé ekonomické výsledky. Za první tři kvartály činí provozní hospodářský výsledek + 1 592 853 tis. Kč, což je prakticky dvojnásobek proti stejnému období loňského roku (800 782 tis. Kč). Toto číslo ukazuje, že naše práce se ubírá tím správným směrem a že rozhodně všechny současné kroky snad už definitivně vyvedou naši společnost ze složité a těžké právní situace, ve které se nacházíme.

— Oceňuji vzhledem k probíhajícím výběrovým řízením obětavost a nasazení všech, jejichž práce a energie bylo třeba. Všechny úkoly, které jsme si sami vytýčili, jsme splnili. Chtěl bych proto touto cestou poděkovat Vám všem, kteří jste svou prací přispěli k tomu, že naše práce byla tak úspěšná.

— Rok 2007 rozhodně nebude jednoduchý. Přál bych si, aby se Lesy ČR ocitly v pozici ekonomicky silné instituce a měly vybudované stabilní zázemí tak, aby v dlouhodobém horizontu mohly Lesy ČR fungovat jako kompaktní, moderní a efektivní společnost s jasnou vizí, a to jak v oblasti obhospodařování lesa, tak i v jeho mimo-produkčních činnostech. Proto, aby se Lesy ČR staly moderní a otevřenou společností, musíme kromě už osvědčených postupů přistupovat s otevřeností i k novým úkolům, které nás ještě čekají.

— **Přeji vám všem klidné svátky vánoční a v roce 2007 hodně zdraví, štěstí, osobních i pracovních úspěchů.**

Ing. František Koníček
generální ředitel LČR

ekonomické riziko je v právních komplikacích

Ve středu 22. listopadu se ve velkém sále Silvie v Hradci Králové uskutečnila další z pravidelných porad vedení podniku s řediteli krajských inspektorátů, lesních závodů a SZ Týniště. Ačkoliv veřejností v současné době hýbou zejména výběrová řízení, na poradě byla probírána spíše jen okrajově.

Jak uvedl hned na začátku porady generální ředitel Ing. František Koniček, je to proto, že skončila teprve první etapa výběrového řízení, tedy otevírání obálek. Jak později uvedl vedoucí právního odboru JUDr. Pavel Krpata, nyní se posuzují kvalifikační předpoklady uchazečů, a rovněž to, jestli nabízené ceny nelze považovat za dumpingové. Pokud se totiž některá z cen odchýlí o více než 25 % od průměru nabízených cen (a je lhostejné, jestli směrem dolů nebo nahoru), musí uchazeč doložit, jak hodlá uvedené ceny dosáhnout. Pokud tak neučiní, bude ze soutěže vyřazen.

— Po odfiltrování dumpingových cen stroj vyhodnotí všechny nabídky podle vypsanych kritérií. Vyhodnocení by podle předpokladů mělo být hotovo do poloviny prosince. Na přelomu roku se budou uzavírat smlouvy tam, kde nebudou vzneseny žádné námitky. Uchazeč totiž může zadavateli, tedy Lesům ČR, podat námitku proti výsledku výběrového řízení. Lesy o námitce rozhodnou, a pokud s rozhodnutím uchazeč nebude souhlasit, může podat podnět Úřadu pro hospodářskou soutěž. Pokud na některé SÚJ projde nabídka tímto kolečkem, předpokládá se podepsání smlouvy až kolem poloviny února. Vedení podniku si je vědomo všech obtíží spojených s případnými právními obstrukcemi uchazečů o zakázku. Stručně a přesně to vyjádřil ekonomický ředitel RNDr. Vladimír Veselý, když prohlásil: „Základní riziko ekonomických výsledků našeho podniku v příštím roce spočívá v právních komplikacích spojených s výběrovými řízeními a uzavíráním nových smluv.“

— Mimochodem, letošní ekonomické výsledky se vyvíjejí snad až nad očekávání dobře: za první tři kvartály činí provozní hospodářský výsledek + 1,593 mld. Kč,

což je prakticky dvojnásobek proti stejnému období loňského roku (0,801 mld. Kč).

PROJEKTY MUSÍ BÝT KVALITNÍ

Ale vraťme se zpět k výběrovým řízením. V diskuzi padl například dotaz, jak se bude posuzovat dumpingovost v případě dvou nabídek, které od sebe budou natolik vzdáleny, že se ani jedna z nich nevejde do 25 %. V odpovědi generálního ředitele zaznělo, že větším problémem je situace, kdy se o zakázku uchází pouze jeden uchazeč, vyskytla se celkem třináctkrát. V prvním případě budou muset vysvětlit a obhájit své ceny oba uchazeči, v tom druhém cenu a její výhodnost pro podnik posoudí komise.

— V souvislosti s výběrovými řízeními Ing. Koniček znovu zdůraznil naprostou nezbytnost kvality projektů. Napříště už nebude možné projekt nějak narychlo „slepit“ a pozdější odchylky řešit dodatky. To by při současné napjaté situaci zcela jistě zavadalo příčiny k žalobám ze strany smluvních partnerů a způsobilo by to jenom další komplikace.

— Slova generálního ředitele později zdůraznil výrobně-technický ředitel Ing. Vladimír Krchov, když uvedl, že jediným omluvitelným důvodem k vypracování dodatku ke smlouvě je kalamita, ať už je způsobena biotickými, či abiotickými činiteli. Zároveň kladl všem přítomným na srdce, že **všechny** dodatky ke smlouvám musí být konzultovány s ředitelstvem podniku. „Pohybujeme se, bohužel, v prostředí právním, ne v prostředí reálného lesa,“ pronesl slova, která uším lidí, pečujících o živý lesní organismus, znějí jako z jiného světa (a také z jiného světa jsou).

PRÁCE PRO DVĚ STOVKY LIDÍ

Za hlavní téma středěční porady je možné považovat tzv. realokaci lidí dotčených podstatnými změnami v obchodování se dřevem, tedy změnu jejich pracovních pozic. Hovořil o ní jak generální ředitel, tak obchodní ředitel Ing. Václav Třeštík, který podrobně popsal, jak bude ve všech fázích výrobního procesu obchod se dřevem probíhat, i výrobně-technický ředitel Ing. Krchov. Ten se soustředil na konkrétní opatření, která si realokace téměř dvou stovek lidí vyžádala. V první řadě bylo zastaveno přijímání nových zaměstnanců. Neprodlužují se smlouvy na dobu určitou a volné pozice po lidech, kteří odešli do důchodu, budou zahrnuty do bilance volných míst.

— Zdůraznit je nutné okolnost, že Lesy České republiky garantují dotčeným zaměstnancům současné platové ohodnocení. Důležité je i to, že Lesy nabídnou zaměstnancům přednostně místo na OJ, na níž působili až do realokace. Proto budou zřizovány i zcela nové pracovní pozice, například u krajských inspektorátů vznikne místo pro pracovníka v nelesnických činnostech, kterými

se rozumí ochrana přírody, projekty z prostředků EU, dobývací prostory, odpadové hospodářství apod. Na každém KI v souvislosti s „privatizací“ majetku v důsledku nové kategorizace vznikne rovněž místo s pracovní náplní prodej nemovitostí. Vytvořena bude i celá řada dalších pracovních míst, aby všichni dotčení zaměstnanci našli u LČR své nové uplatnění.

— Ředitelům KI bylo uloženo, aby do 26. listopadu s postupem realokace seznámili jak lesní správce, tak všechny dotčené zaměstnance. Pak ředitelé KI a lesní správci připraví návrh řešení v rámci své OJ. Potom VTR ve spolupráci s OPEP posoudí dodržení uvedeného postupu a odsouhlasí se zaměstnanci jejich nové pracovní zařazení. Dodatky k pracovním smlouvám budou podepsány do 15. prosince. „Chceme, aby lidé měli klidné Vánoce,“ vysvětlil tento termín Ing. Krchov.

— Na úplný závěr porady všichni ředitelé KI, LZ i SZ z rukou generálního ředitele převzali certifikát na systém řízení jakosti.

— Jaroslav Jonáš

Milí kolegové,

dovolujeme si vám připomenout naši měsíční anketu připravenou odborem marketingu a PR a zároveň děkujeme všem, kteří se jí již zúčastnili. Anketní otázka je umístěna na intranetu, kde můžete odpovídat pomocí interaktivního dotazníku, nebo svůj námět můžete vhodit do „Zelených schránek“. Pokud si vyberete druhou možnost, která umožní se na dané téma více rozepsat, označte prosím list literou A. Každý 1. den v měsíci je uveřejněna otázka nová.

— Prosincové téma naší ankety bychom chtěli věnovat **novému vzhledu našich webových stránek**. Protože prezentace na webových stránkách je vizitkou

celé společnosti a často jediným zdrojem informací, využijte možnosti sdělit nám svůj názor. Všechny nápady, připomínky i kritika jsou velmi vítané. Ze všech respondentů každý měsíc losujeme jednoho, který získá dárek. Za měsíc listopad byl vylosován **Ing. Libor Dostál** a získal Encyklopedii myslivosti. Samozřejmě chápeme, že někteří z vás chtějí odpovídat anonymně. Za náš zpracovatelský tým však slibujeme naprostou diskrétnost a respekt ke všem námětům.

— Vyhodnocení ankety o nové podobě časopisu Lesu zdar přineseme v příštím čísle.

— Odbor marketingu a PR

nové tendry zvýší zisk o stovky milionů

Tématem číslo jedna i nadále zůstávají tendry, které Lesy ČR vyhlásily na začátku října jako otevřené zadávací řízení na dodávky pěstebních a těžebních služeb na rok 2007.

Zadávací řízení bylo vyhlášeno standardním a transparentním způsobem. Během roku 2007 by dle zákona č. 137/2006 Sb. měly být vyhlášeny další veřejné zakázky střednědobého charakteru. Vítězové budou známi do 31. 12. 2006. Tuto formu doporučila i dozorčí rada společnosti Lesy ČR. V poslední době se ale objevilo mnoho názorů, které probíhající tendry kritizují, proto jsme položili několik otázek k tomuto tématu generálnímu řediteli Lesů ČR Ing. Františku Koničkovi.

Dne 14. listopadu jsme začali s otevíráním obálek od jednotlivých uchazečů. Ale vraťme se ještě k tomu, co otevírání nabídek předcházelo. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále ÚOHS) letos na jaře rozhodl, že Lesy ČR se musí ve výběrových řízeních řídit podle zákona o veřejných zakázkách. Navíc ÚOHS Lesům ČR uložil stav vzniklý v souvislosti se starými tendry co nejdříve vyřešit. Nová výběrová řízení byla vyhlášena až nyní, na podzim. Proč?

— Definitivně pravomocné rozhodnutí padlo až v červnu 2006. V něm bylo jasně konstatováno, že Lesy ČR jsou veřejným zadavatelem. Znamená to tedy, že zakázka pro lesnické činnosti, kterou Lesy zadávají, aby mohly obhospodařovat svěřený majetek, je zakázkou veřejnou. Toto je pro nás zásadní právní fakt, který musíme dodržovat a který musíme respektovat.

— Od rozhodnutí ÚOHS ale neuplynula dlouhá doba, a to vzhledem k tomu, že takto složitá komplexní otázka musela být právně analyzována, musela být vytvořena zadávací dokumentace a provedeny nezbytné konzultace, a to i na úrovni ÚOHS. Lesy ČR zkrátka postupovaly tak, aby výběrová řízení, která bylo nutné vyhlásit, byla v souladu se zákonem. Čas, který jsme na to měli k dispozici, byl relativně krátký a byl naplněn intenzivním jednáním a konzultacemi. Pokud se nad složitostí celé otázky i jednání s partnery zamyslíte, zjistíte, že aktuální vyhlášení nových výběrových řízení je úspěchem. Navíc je třeba si uvědomit, že podnikatelská sféra je rozdělena na protichůdné tábory, ve kterých každý chrání své zájmy. Lesy ČR jsou v situaci, kdy se nemůžou stavět k jedné nebo druhé straně rozdílně. Jediným způsobem je nastavit podmínky rovné pro všechny hráče na trhu.

Některé podnikatelské skupiny ale podmínky současných tendrů přesto ostře kritizují. Uvažujete například, že by se za určitých podmínek tendry pozastavily?

— Pro mě je tato úvaha v tuto chvíli velmi nereálná, protože bez ohledu na jakékoliv ambice jednotlivých

podnikatelských skupin je třeba v každém případě zabezpečit hospodaření v lese v roce 2007. Podle všech jednání, která jsme v minulých měsících doposud vedli, jedinou zákonnou a řeckně čistou možností je právě vyhlášení tendrů. Ostatně toto rozhodnutí bylo učiněno až poté, co skončila neúspěšně celá řada jednání s jednotlivými smluvními partnery z oblasti podnikatelské sféry, a poté, co o tom rozhodla a doporučila tento krok také dozorčí rada. Pochopitelně je situace složitější, protože se hospodaří asi na 278 územních jednotkách, ze kterých přibližně na polovinu končí takzvané „staré“ smlouvy k 31. 12. 2006. Tedy od 1. 1. 2007 bude třeba navázat nový smluvní vztah, který by odpovídal zákonu. Vzhledem k tomu, že jsme museli stavět na pravomocném rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), který řekl, že minulé soutěže z roku 2004 a 2005, tzn. I. a II. kolo, byly konány tak, že došlo k porušení zákona a jsou proto neplatné, nezbyvalo proto nic jiného, než se prostě chovat jako veřejný zadavatel k veřejné zakázce, to jest vyhlásit podle zákona 137 veřejné výběrové řízení, a to se také stalo.

Dobrá, ale přece existují odvolání k soudu a soud ještě nerozhodl o tom, jestli ty smlouvy jsou skutečně platné, nebo neplatné.

— To je pravda. Na druhé straně management státního podniku je povinen rozhodovat se na základě existujících právních skutečností. A právní skutečností je a zůstává, že je tady pravomocné rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které říká, že jsme veřejný zadavatel, který se nechoval v souladu se zákonem a porušil zákon. Tedy explicitně je řečeno – smlouvy jsou neplatné a Lesy jako státní podnik nemůžou nadále udržovat donekonečna nepravý, nezákonný stav.

Co by se stalo ve chvíli, kdy soud rozhodne, že staré smlouvy jsou v pořádku? Budeme tak mít na jedno území dva různé poskytovatele služby?

— Myslím si, že soudy budou muset velice zvažovat, jak budou rozhodovat. Jedná se koneckonců o velmi vážnou záležitost. My se budeme muset potom chovat podle toho, kde bude důvod takového rozhodnutí. Jestliže to budou pouhé formální – procesní důvody, které soudy povedou k tomu, že nařídí znovu obnovit to správné řízení, nikoliv z meritorních, věcných důvodů, ale z procesních, pak nemá smysl, abychom jakýmkoliv způsobem měnili svoji pozici, a po mém soudu k tomu zdvojení smluvních vztahů nemůže dojít. Pokud by to byly věcné, meritorní důvody, potom je to otázka právní analýzy a zcela určitě se budeme

chovat tak, aby ke zdvojení těch smluvních vztahů prostě na období jednoho roku nebo delší období nedošlo.

Současné tendry jsou na pouhé jednorocní období. Jde jen o ono překlenovací období příštího roku?

— Situace po právní stránce není jednoduchá. Doufáme, že se během přechodného období právní situace vydefinuje natolik, že nebude sporu o tom, na které straně je právo. Pak lze velmi snadno pokračovat v obdobném výběrovém řízení ve střednědobém horizontu tří až pěti let.

Stručně řečeno, je tedy především potřeba zajistit péči o les...

— ... a eliminovat jakákoli rizika, i z ekonomického hlediska. Pokud bychom se dostali do situace, že by soudy rozhodovaly tak, že by to znamenalo jakoukoli újmu v péči o les, tak by šlo o naši přímou odpovědnost. Takže, jiný postup by v této situaci nebyl rozumný a žádný management, ať už státního podniku, nebo soukromého právního subjektu, by takto nepostupoval.

Dříve byla kritizována kritéria tendrů, které Lesy ČR vypsalý. Jaké jsou parametry nynějších výběrových řízení?

— Lesy ČR jsou často napadány za to, že kritéria, stanovená v zadávací dokumentaci, nejsou optimální. Myslím, že základem této argumentace jsou vždy konkrétní zájmy. Naším základním přístupem jsou jednoduše podmínky, které stanoví zákon, tedy rovnost, nediskriminace, transparentnost. Samozřejmě, že

hodnotící kritéria nevyhovují celé řadě firem, které v minulosti získaly zakázky. Přitom naše nové parametry jsou transparentní, matematické a jednoznačné. Nelze je žádným subjektivním způsobem zmanipulovat ani zkreslit. Příkladem toho je, že cenové kritérium, které dáváme do hodnotícího kritéria, má naprosto dominantní váhu 80 procent a doplňující kritéria, která jsou dvě po deseti procentech, se týkají prováděcích záruk a přijetí výše smluvních sankcí. Čili máme kritéria vypočítající pouze o ekonomické výhodnosti nabídky a tato výhodnost je pro nás matematicky přesným ukazatelem pro stanovení pořadí. Právě proto se někteří smluvní partneři snaží hledat mezi řádky to, co by mohlo nejlépe vyhovovat některým skupinám podnikatelů. Je to nesmysl. Jde o kritéria, která byla po konzultacích s ÚOHS přijata, a tento úřad tato kritéria přivítal jako významný pozitivní posun pro hodnocení uchazečů.

Co přinesou současné tendry Lesům ČR z hlediska ekonomiky?

— Vypsání tendrů podle těchto podmínek a rovnost podmínek na trhu vyvolává větší úroveň soutěživosti. Poprvé v historii udělování zakázek lze předpokládat, že tímto způsobem dosáhneme podstatně vyšší míry zpeněžení prodáváného dříví a současně snížení nákladů při provádění těžební a pěstební činnosti. Řečí čísel si troufnu odhadnout, že díky tendrům vzroste roční zisk Lesů ČR o stovky milionů korun, finanční výnosy by měly být vyšší až o jednu miliardu korun.

— Tomáš Vyšehlík, tiskový mluvčí LČR

hospodářský výsledek se téměř zdvojnásobil

Letošní ekonomické výsledky se pro Lesy České republiky vyvíjejí snad až nad očekávání dobře. Za první tři kvartály letošního roku činí provozní hospodářský výsledek Lesů ČR + 1,593 mld. Kč. To je prakticky dvojnásobek proti stejnému období loňského roku, kdy jeho výše činila 0,801 mld. Kč.

„Jedním z hlavních vlivů, které k současným skvělým výsledkům hospodaření Lesů České republiky přispívají, patří jednoznačně větší efektivita u zadávaných zakázek. Lesy ČR se začaly chovat tržně a tento fakt se proto ihned takto projevil,“ říká Ing. František Koníček, generální ředitel Lesů ČR. „Lesy ČR se musí chovat s péčí řádného hospodáře. Už nyní předpokládáme, že právě probíhající řízení zvýší dále příjem Lesů ČR řádově o miliardu korun. Současný management podniku činí všechny kroky k tomu, aby se Lesy ČR dostaly z velmi složité právní situace.“ Mezi další kladné vlivy patří racionalizace prováděných provozních činností, dále prodej nadbytečného majetku, růst cen dříví na trhu a v neposlední řadě navýšený objem těžeb vlivem sněhové kalamity desetiletí.

— Hrubý zisk meziročně vzrostl o 51 % na 1,69 mld. Kč. „To představuje nárůst téměř o 0,67 mld. Kč. Nejvíce a nejpříjemněji nás ale překvapil výsledek přidané hodnoty na jednoho zaměstnance, která vzrostla o 42 %,“ říká RNDr. Vladimír Veselý, ekonomický ředitel Lesů ČR.

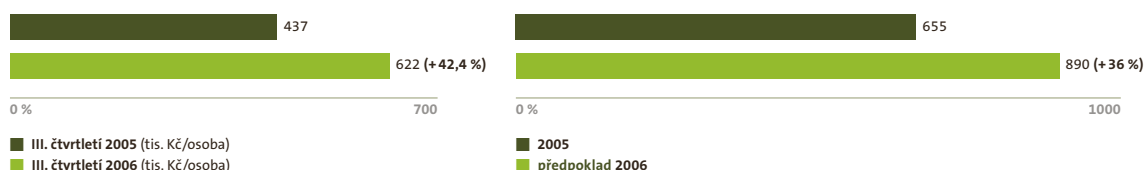
— V souvislosti s vynikajícím ekonomickým výsledkem

připojuji ještě informaci o aktuálním stavu probíhajících výběrových řízení na dodávky lesních prací. Ve dnech 23.–27. 11. zasedala hodnotící komise, aby ověřila závěry externího poradce a posoudila kvalifikační předpoklady u podaných nabídek. Komise ukončila jednání v pondělí 27. 11. 2006. Další jednání hodnotící komise by mělo proběhnout příští týden, kdy bude rozhodovat o žádostech o vysvětlení možných dumpingových nabídek. Na jednání komise jsou rovněž stále přizváni externí pozorovatelé. K účasti byli vyzváni nejen novináři a zástupci dřevozpracujících firem, ale dokonce i lidé z Transparency International. Vedení státního podniku Lesů ČR vyhlásilo zadávací řízení na dodávky pěstebních a těžebních služeb na rok 2007 standardním a transparentním způsobem v říjnu tohoto roku. Během příštího roku by dle zákona č. 137/2006 Sb. měly být vyhlášeny další veřejné zakázky střednědobého charakteru. Tuto formu doporučila i dozorčí rada společnosti Lesy ČR. Vítežové současných tendrů budou známi na přelomu roku.

— Bc. Tomáš Vyšehrad, tiskový mluvčí LČR

PŘIDANÁ HODNOTA NA ZAMĚSTNANCE

Přidaná hodnota na jednoho zaměstnance vzrostla o 42 %

PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

Provozní výsledek hospodaření meziročně vzrostl o 99 % na 1,59 mld. Kč, což představuje meziroční zvýšení o 0,79 mld. Kč

(mil. Kč)	I.–III. čtvrtletí 2006	I.–III. čtvrtletí 2005	Rozdíl 06-05	Index 05/04
Tržby z prodeje zboží	444 620	2 719	441 901	163,52
Náklady na prodané zboží	433 355	2 224	431 131	194,85
Obchodní marže	11 265	495	10 770	22,76
Výkony	6 887 155	4 655 888	2 231 267	1,48
z toho Tržby za prodej vl.výr.	6 802 219	4 598 041	2 204 178	1,48
Výkonová spotřeba	4 177 680	2 800 579	1 377 101	1,49
Přidaná hodnota	2 720 740	1 855 804	864 936	1,47
Osobní náklady	875 690	770 184	105 506	1,14
z toho Mzdové náklady	629 288	554 738	74 550	1,13
Daně a poplatky	91 301	67 132	24 169	1,36
Odpisy DM	308 540	295 800	12 740	1,04
Tržby z prodeje DM a materiálu	178 998	98 513	80 485	1,82
Zůst. cena prodaného DM	33 613	25 792	7 821	1,30
Zúčtování/tvorba rezerv	1 335	-12 077	13 412	-0,11
Ostatní výnosy	48 059	38 844	9 215	1,24
Ostatní náklady	44 465	45 548	-1 083	0,98
Provozní výsledek hospodaření	1 592 853	800 782	792 071	1,99

grantová komise jednala o projektech

Členové grantové komise se poprvé sešli, aby podpořili projekty z Programu nadační služby Lesů ČR v rámci přerozdělování sponzorských darů. Pilotní spuštění tohoto programu proběhlo na našich internetových stránkách počátkem měsíce září.

Během jednoho měsíce si zažádalo o finanční podporu 190 uchazečů ze všech různých oblastí. Nutno však podotknout, že nejvíce žádostí bylo v oblasti charitativní. To se také projevilo ve výsledcích hlasování grantové komise. Právě v této oblasti bylo podpořeno nejvíce projektů.

— Úloha rozhodnout, který projekt je potřebnější než ostatní, není opravdu snadná. Všichni jsme si byli vědomi, že každý žadatel je rád za jakýkoliv menší příspěvek.

— Bohužel není v našich silách, abychom podpořili všechny. Proto jsme se při hlasování snažili zaměřit na opravdu kvalitně zpracované projekty. Do budoucna očekáváme, že těch kvalitnějších projektů bude čím dál více.

ŽADATELÉ PODPOŘENÍ GRANTOVOU KOMISÍ

Projekty, které podpořila grantová komise, podléhají ještě schválení dozorčí radou Lesů České republiky.

— Mgr. Renata Macková, OMPR

ŽADATELÉ PODPOŘENÍ GRANTOVOU KOMISÍ

Vzdělávání	Charitativní, humanitární a sociální	Kultura	Ochrana životního prostředí
Nadační fond Plaváček	Asociace hospicové a paliativní péče, o. s.	Biskupství Královéhradecké	Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o. p. s.
Klub dětem v Hradci Králové	Handicap centrum srdce, o. p. s.		TYTO – ochrana a podpora sýčka obecného
Občanské sdružení Vodící pes	Pampeliška, o. p. s.		
Biskupské gymnázium J. N. Neumanna	LATA – programy pro ohroženou mládež		
	Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje		
	Oblastní charita Červený kostelec		
	Senior Teplice		
	Hospic v Mostě, o. p. s.		
	TyfloCentrum Brno, o. p. s.		
	Občanské sdružení pro pomoc mentálně postiženým		

zaměstnanci jsou s prací spokojeni

Jednou z nejdůležitějších částí našeho letního trackingového výzkumu byla kapitola „zaměstnanci“. Zajímalo nás, jaké jsou postoje a názory našich pracovníků, jak vnímají komunikaci uvnitř i vně podniku a jak jsou spokojeni s prací.

Otázka spokojenosti se zaměstnáním je velice zásadní, neboť se odráží nejen v celkovém přístupu k pracovním povinnostem, ale i na poli formování mezilidských vztahů. Přiznáváme, že závěrečná zpráva výzkumu nás ohromila, protože podle našich výsledků je 80 procent dotázaných se svým zaměstnáním spokojeno, přestože na lesních závodech je číslo o něco nižší. Velmi příjemné bylo také zjištění, že dvě třetiny respondentů by Lesy ČR doporučily jako zaměstnavatele a tři čtvrtiny by si je vybraly jako svého zaměstnavatele i v budoucnosti.

— O tom, proč jsou obě čísla tak vysoká a vymykají se údajům zjišťovaným u jiných společností, bychom mohli polemizovat. Jednou z variant je bezdůvodný strach, že negativní odpověď někdo použije proti mně. Další zcela nezanedbatelná hypotéza může být velmi pěkný vztah k lesnickému řemeslu. A jsou i další parametry, na které jsme se přímo tázali a které hrají velice významnou roli. Jsou to například komunikace s kolegy a přímými nadřízenými, zaměstnanecké výhody, možnost osobního rozvoje, seberealizace, úroveň firemní kultury, ale i snaha nového vedení o zlepšení mediálního obrazu.

— Poněkud hůře dopadlo naše vedení v hodnocení takových parametrů, jako jsou snaha o rozvoj podniku, odbornost, způsob řízení podniku a komunikace se zaměstnanci. Zde je ale namístě zmínit, že výzkum byl realizován na začátku léta a hodně respondentů zcela jednoznačně odmítlo posuzovat nové vedení s ohledem na příliš krátkou dobu jeho působení, protože chápali, že jenom dostatečný časový prostor dává šanci k usku- tečnění sebelepších představ a změn.

— Přesto je důležité se výsledky zabývat a směřovat své kroky správným směrem. Například právě onu vážnou komunikaci jsme se pokusili vylepšit zavedením Zelených schránek a Zeleného telefonu. Rozšířili jsme také některé rubriky v Lesu zdar a k lepší informovanosti by měl přispět též pravidelný bulletin Lesů ČR „Infoles“. Touto cestou chceme vyzkoušet další komunikační nástroj uvnitř společnosti, který bude, vzhledem ke své formě, na aktuální otázky reagovat mnohem pružněji než podnikový časopis.

— V oblasti rozvoje podniku je naprosto prioritní právní stabilizace podniku v oblasti zadávání lesnických za-

stavovská hrdost vašich lidí je úžasná

Námětem dnešního dílu seriálu o trackingovém výzkumu jsou naši zaměstnanci. Přiznávám, že před začátkem výzkumu jsme měli největší obavu z toho, jak bude právě tato cílová skupina reagovat. Nebudou jejich odpovědi příliš vyhybavé, neurčité a neupřímné? Budou výsledky hloubkových rozhovorů věrohodné? Protože nás zajímalo, jak celá akce probíhala, rozhodli jsme se oslovit psycholožku PhDr. Miluši Vondráškovou, která rozhovory se zaměstnanci vedla.

Paní doktorko, jaké jsou výhody hloubkových rozhovorů oproti ostatním výzkumným metodám?

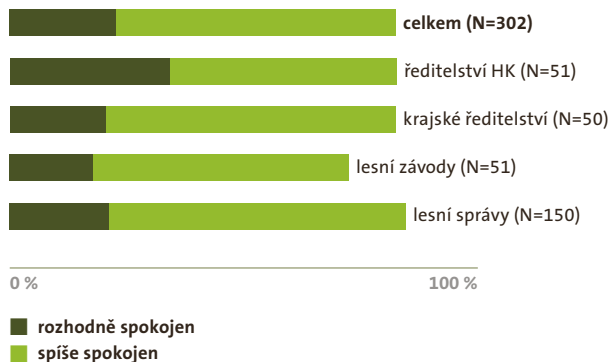
— Hloubkové rozhovory (HR) jsou jednou z nejdůležitějších výzkumných metod právě pro jejich schopnost nalézt odpovědi i na velmi intimní otázky. Pomocí HR můžeme ověřovat jednotlivé postoje a názory respondentů, kteří vesměs reagují mnohem otevřeněji a spontánněji, eliminuje se i tendence vyjadřovat obecně přijatelné názory. HR většinou probíhají v prostředí, které je respondentovi příjemné, buď v jeho domácnosti, nebo, jak tomu bylo i u LČR, přímo na jeho pracovišti.

— Podstatné je, aby se váš protějšek cítil uvolněně a nebál se rozpovídat. Otázky pro HR jsou mnohem širší než u klasických dotazníkových formulářů, kde stačí zatrhnout jedno písmenko – to umožňuje jít více do hloubky, více pod povrch otázek a odpovědí. Každý rozhovor trvá téměř hodinu. A také následné zpracování je mnohem náročnější.

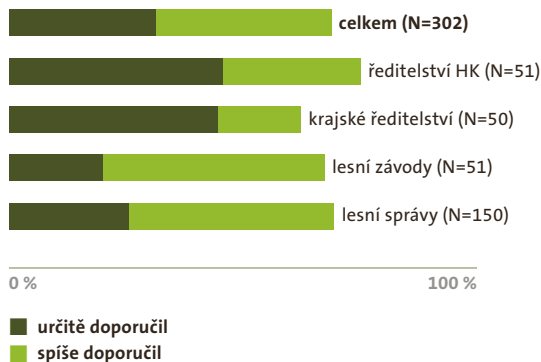
Jak jste se připravovala na práci pro Lesy ČR?

— Přípravná fáze výzkumu začala schůzkou našeho pracovního týmu s Ing. Pavlem Hesem, který nám velmi podrobně vysvětlil pozadí současné situace ve společnosti. Otevřeně odpovídal na všechny naše

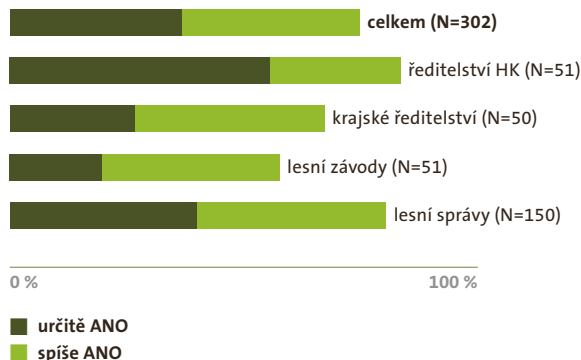
Spokojenost s Lesy České republiky

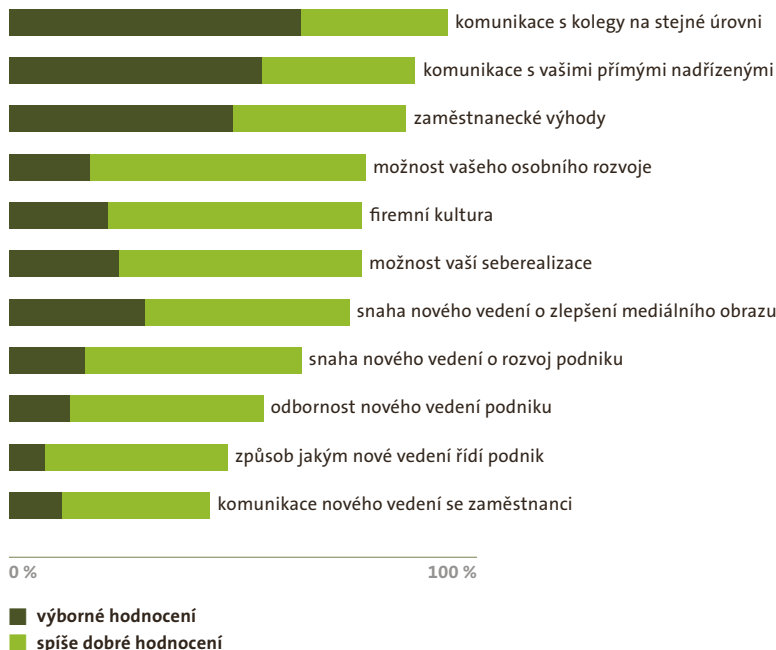
Doporučení Lesů České republiky jako zaměstnavatele

Výběr Lesů České republiky jako zaměstnavatele v budoucnu

Hodnocení podniku Lesy České republiky jako zaměstnavatele

kázek. Složitá situace, jež nastala, je řešena systémem nulové varianty a jednoznačně rovným a otevřeným výběrovým řízením, které stanovuje transparentní a rovné podmínky pro všechny. Již dne lze konstatovat, že nový systém výběrových řízení přinese LČR oproti současnému stavu o 1 mld. navíc. — OMPR

otázky a upřímně se přiznám, že jsem netušila, jak velké a finančně zajištěné jsou Lesy ČR. Moje představy byly hodně ovlivněné negativním mediálním obrazem a např. o Programu 2000 nebo dalších aktivitách, které realizujete ve veřejném zájmu, jsem nevěděla prakticky nic. Dalšími zdroji informací byly samozřejmě i různé více či méně odborné články v tisku a na internetu.

Jaká byla spolupráce s našimi zaměstnanci, jak na vás působili?

— Musím říct, že bez jakéhokoliv přehánění a nadšázky byla práce pro vás velmi příjemná, a to z několika důvodů. Vaši zaměstnanci byli neskutečně milí, vstřícní,

přátelští a otevření. Ochota ke spolupráci byla vysoká a jen okrajově jsme se setkali s jistými obavami projevů svůj názor.

— Ale co pro mě bylo úplně úžasným poznáním, to je jejich *stavovská hrdost* nebo, jak to říci, *profesionální čest*. Možná vám to připadá běžné, ale podle mých zkušeností to v řadě oborů tak není. Tady jsem měla pocit, že lidem záleží na tom, co dělají, že mají svou práci doopravdy rádi. Na všech úrovních jsem vnímala pozitivní angažovanost. Práce s vašimi zaměstnanci mě opravdu moc těšila.

Vnímala jste nějaký výrazný rozdíl mezi prací s našimi zaměstnanci a pracovníky z jiných společností?

— Myslím, že není výrazný rozdíl v ochotě odpovídat, ale je skutečně znát rozdíl právě v ochotě něco řešit. Popravdě mě docela překvapilo, jak dobře LČR v této oblasti výzkumu dopadly, a myslím, že právě zde se projevila již zmíněná láska k řemeslu a snaha spolupodílet se na pozitivním vývoji společnosti do budoucna.

— Bc. Petra Krásová, OMPR

ekonomika LČR podle diferenciální renty

V podnikovém časopisu v měsíci září byly zveřejněny výsledky diferenciální renty (DR) za I. pololetí 2006. Protože se jedná o stále aktuální ekonomické téma, pokládáme za vhodné seznámit čtenáře s ekonomickými výsledky dosaženými za období I.–III. čtvrtletí roku 2006.

Již jsme zveřejnili informaci o tom, jak byly stanoveny dílčí normativy DR s tím, že hospodaření lesní správy i lesních závodů je v systému diferenciální renty rozděleno na tři ekonomické okruhy:

- ekonomika činností souvisejících s obhospodařováním lesa,
- ekonomika ostatních lesnických a nelesnických činností,
- prodej hmotného investičního majetku.

— Vlastní diferenciální renta vzniká v okruhu obhospodařování lesa a je agregovaným výsledkem celé řady přírodně-výrobních faktorů a podmínek, úrovní obchodních vztahů a z nich vycházejících cen i úrovní řízení i mírou postižení lesních porostů celým komplexem stressorů a dalších. Základní parametry DR jsou nastaveny jako normativy diferenciální renty, vztažené na m³ realizovaného dříví a na hektar obhospodařované lesní půdy. V oblasti objektivizace výnosů a nákladů by měly sehrávat do budoucna hlavní úlohu objektivní výsledky vzešlé z výsledků výběrových řízení, protože tyto odrážejí nejlepší dosažitelné parametry v tržním prostředí v daném prostoru a čase.

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK LS A LZ NA 1 HA LESNÍ PŮDY

V následující tabulce je za skupinu lesních správ a za skupinu lesních závodů provedeno srovnání hospodaření v dosaženém hrubém HV za období I.–III. Q 2006, a to v metodice diferenciální renty.

Výše uvedená čísla ukazují na velmi příznivé výsledky dosažené skupinou lesních závodů i skupinou lesních správ, a to jak meziročně, tak i v hodnocených obdobích letošního roku. V této souvislosti je žádoucí uvést, že i přímo řízené lesní závody (Židlochovice, Boubín, Konopiště, Kladská, Dobříš) jsou ekonomicky opravdu výkonnými organizačními jednotkami v celém komplexu. Navíc plní svoji referenční funkci v komplexním obhospodařování lesních majetků, včetně referenčních funkcí na úseku myslivosti, hospodaření v CHKO a v rozsáhlých územích vymezených v rámci Natury 2000. Hospodáři v příměstských aglomeracích hlavního města Prahy a udržují všechny mimoprodukční funkce lesa, i za cenu pravidelné likvidace většího rozsahu divokých skládek odpadů, zejména při vjezdech do lesa.

— Ekonomická výkonnost, jak ji ukazuje výše uvedená tabulka, je snad nejúčinnějším argumentem na názor, že „na lesních závodech se zastavil čas“. A pokud se zastavil, tak je to jenom dobře. Vždyť například Lesní závod Boubín ročně zalesňuje uměle jen cca 31 ha, další tvorba 1. věkového stupně je z přirozené obnovy, jejíž vykázaný podíl činí přes 35 %. Ale jistě i každý další ředitel závodu a lesní správce LČR by na jím obhospodařovaném majetku našel pro doložení šetrného, citlivého a trvale udržitelného způsobu hospodaření dostatek příkladů, kterými by se v lesních porostech chtěl pochlubit, a to i při zabezpečení ekonomické výkonnosti stimulované modelem diferenciální renty. Jinak při srovnání ekonomiky lesních majetků hraje samozřejmě roli i úroveň organizace a řízení, a to jak u lesních správ, tak u lesních závodů nebo soukromých či jiných majetků. Již dlouho používaný příměr, že co je státní, je ekonomicky i jinak nevýkonné, neplatí absolutně, a v lese zvlášť. Protože **převážná většina lesníků a lesních hospodářů bere své povolání jako poslání, a to bez ohledu na to, kdo je vlastníkem majetku, na kterém lesníci hospodaří.**

DÍLČÍ HODNOTY DIFERENCIÁLNÍ RENTY

Pro srovnání vývoje a pro zhodnocení potenciálních možností lesního hospodářství v tvorbě zisku je vhodné uvést za skupinu lesních správ **dílčí hodnoty diferenciální renty dosažené za období I.–III. čtvrtletí 2006:**

Ve sloupci normativ je pro přehled uvedena v řádku „průměrná cena dříví na lokalitě při Pni“ cena ve výši 924 Kč/m³, nabídnutá ve výběrovém – nabídkovém řízení platném od 1. 11. 2006 do 31. 12. 2006 na základě uzavřených smluv o dílo a koupi dříví. Struktura hmotnosti této nabídky na objem 502 566 m³ dříví je následující: 8 % v hmotnosti do 0,19 m³, 46 % v hmotnosti od 0,29 do 0,59 m³ a 46 % v hmotnosti nad 0,60 m³. Nabídnutá průměrná cena nám také ukazuje, jaké ekonomické možnosti nám skýtají konkurenční cenové nabídky v tržním prostředí a jaké zdroje ve výnosech to může LČR přinést ve zdrojové části diferenciální renty. Také budeme mít zájem tuto skutečnost samostatně podchytit ve vyhodnocovací tabulce diferenciální renty za měsíce listopad a prosinec 2006. Základní normativ DR není v tabulce uveden u ukazatele HV z prodeje dříví s přímými náklady, který je možno objektivně stanovit až na základě komplexních výsledků výběrových řízení, jednak na rok 2007, a pak na další období podle délky platnosti smluv.

ukazatel	m. j.	skupina LS celkem 78 LS	skupina les. závodů 5 LZ
hosp. výsledek(HV) bez HV z prodeje HIM	mil. Kč	1424,7	139,4
HV z prodeje HIM	mil. Kč	104,8	27,7
Celkem HV	mil. Kč	1529,5	167,1
Podíl celk. HV na 1 ha les. půdy(I.–III. Q 2006)	Kč/ha	1238,2	1664,3
Podíl celk. HV na 1 ha les. půdy (I. pol. 2006)	Kč/ha	1005,0	1515,0
Podíl celk. HV na 1 ha les. půdy (rok 2005)	Kč/ha	751,6	841,3

ZŮSTÁVAJÍ MOŽNOSTI ZLEPŠENÍ

Vyskytují se námítky lesních správ, že nové nastavení obchodních vztahů pro rok 2007 a roky další odnímá všechny možnosti lesní správě ve zlepšení HV, snižuje účinnost diferenciální renty, protože zejména vylučuje vlastní obchod dříví v režii LS. Tyto připomínky jsou opodstatněné jen zčásti. Je potřeba si uvědomit, že podstatná část nákladů a výnosů bude plošně u LČR optimalizována tržním nástrojem, jímž je nabídka ceny z výběrových řízení. Tuto optimalizaci můžeme současně v plném rozsahu převzít do zdrojové části diferenciální renty. A musíme si současně i přiznat, posuzováno z výsledků nabídkového řízení na 502 tis. m³ dříví, že sami bychom již v převážné většině případů asi lepší ceny nebyli schopni dosáhnout. Lesním správám stále zůstane ještě část výrazných ekonomických pák ke zlepšení HV. Je to například celý rozsah projektování prací, volby obnovných způsobů podporujících přirozenou obnovu, důsledná kontrola kvality provedených prací a sadebního materiálu, správnost zatřídění do ceníkových kódů a hmotností, včasná a účinná organizační opatření, kterými se sníží množství dříví těžného jako souše, a další.

— Další možnosti zlepšení HV jsou v celé oblasti ostatních lesnických a nelesnických činností, a to jak v další úspoře nákladů, tak zejména v intenzifikaci dalších výnosů. Možnosti zůstávají i v celé oblasti režijních nákladů. Současně je nezbytné vzít v úvahu, že dílčí rozkrytí položek, fázových výkonů a skupin činností, rozdělení na okruhy činností (a to samostatně za

obhospodařování lesa, samostatně za ostatní lesnické a nelesnické činnosti a samostatně za prodej majetku), vede k výraznému zprůhlednění hospodaření za každou lesní správu. A zároveň to stále umožňuje výkonnost majetku obhospodařovaného lesní správou (vztahového na m³ prodaného dříví a na ha obhospodařované lesní půdy celkem) srovnávat i s ostatními nestátními lesními majetky a udržet s nimi ekonomickou srovnatelnost. A právě rozkrytí výnosové i nákladové struktury pomocí modelu diferenciální renty nám to v plném rozsahu dovoluje. Umožňuje každému lesnímu hospodáři samostatně sledovat a srovnávat s dílčími normativy výši vkladů do lesa na pěstební činnost, samostatně posuzovat úroveň režijních nákladů na správu a obhospodařování majetku a samostatně posuzovat i oblast lesní infrastruktury (tj. výši vkladů na opravy a údržby lesních cest a svážnic), a to podle intenzity využívání hospodářské funkce lesa. A znalost dílčí ekonomiky umožňuje i správně reagovat na různé otázky okolí, které naše hospodaření velmi bedlivě sleduje. To by také mělo prostřednictvím ekonomických nástrojů řízení motivovat zejména lesní správy se zápornou hodnotou DR, aby i ony co nejdříve dosáhly alespoň minimálně kladné rentability hospodaření. Pakliže bychom i nadále setrvali na argumentech, že již není činnosti LS, jejíž ekonomiku můžeme metodikou diferenciální renty ovlivnit či zlepšit, pak bychom obtížně mohli požadovat za zlepšení ekonomických výsledků a HV i uplatnění hmotných stimulů.

— Ing. František Kaňok, CSc., OFŘA

ukazatel lesní správy	M. j.	Skut. I.–III. čtvrtl. 2006	Zákl. normativ DR	Skutečnost DR za r. 2005
HV z prodeje dříví s přímými náklady	Kč/m ³	561		524
Prům. cena dříví na lokal. při Pni	Kč/m ³	560	VŘNŘ od. 1. 11.: 924	602
Prům. cena dříví na Pni	Kč/m ³	411		482
Prům. real. cena dříví z OM v režii LS	Kč/m ³	1281		1224
Prům. cena dříví na OM dodav. subjekty	Kč/m ³	857		878
Prům. náklad na samostatnou těžbu dříví	Kč/m ³	124		96
Prům. náklad na výrobu dříví na OM	Kč/m ³	359		328
Prům. náklad na odvoz dříví odběratelům	Kč/m ³	183		154
Prům. náklad na údržbu a opravy les. cest a svážnic	Kč/m ³	41	43	65
Prům. náklad na pěstební činnost	Kč/m ³	172	191	206
Průměrný náklad na režijní náklady celkem	Kč/m ³	147	142	173
HV z obhosp. lesa – podíl z celk. HV lesních správ	%	77,0		61,6
HV z ost. les. a nel. činností – podíl z celk. HV lesních správ	%	16,2		27,1
HV z prodeje HIM – podíl z celk. HV lesních správ	%	6,8		11,3

mohou nám psi pomoci vyhledávat kůrovce?

Časopis *Forst und Holz* ve svém druhém letošním čísle zveřejnil článek *Psi na stopě kůrovce* s podtitulkem o schopnosti psů najít kůrovcem napadené stromy. Protože jde o zajímavé téma, tak vám z článku, na který nás upozornil a který pro naše potřeby přeložil Ing. Hynek Hladík, nabízejí podstatný výťah.

Rozhodující pro úspěch boje proti lýkožroutu smrkovému (*Ips typographus*) je včasné odstranění napadených stromů z porostů. Často se ovšem tyto stromy nepodaří včas najít, protože příznaky napadení kůrovcem lze těžko rozeznat. Proto se zdálo účelným vyzkoušet nasazení stopařských psů na hledání kůrovcem napadených stromů. V rámci kooperačního projektu odborné vysoké školy Weißenstephan a Školy na výcvik celnických psů Neuendettelsau měly být vyjasněny následující otázky: Mohou psi rozpoznat specifické pachy kůrovce a mohou být na tyto pachy vycvičeni? Mohou tyto pachy identifikovat v lesním prostředí a napadené stromy cíleně označit? Na základě dosažených výsledků pokusů mohou být všechny tyto otázky zodpovězeny jasným „ano“.

— Pes (*Canis lupus familiaris*) má velmi citlivý čich, který je člověkem rozmanitě využíván. V Austrálii jsou nasazováni psi k hledání termitích hnízd v domech, u nás jejich čich pomáhá například policistům, záchranným službám, celníkům a lovcům. O nasazení psů při hledání lesních hmyzích škůdců nebyly v mezinárodní literatuře nalezeny žádné informace. Proto byli o pomoc požádáni dva specialisté ze Školy na výcvik celnických psů Neuendettelsau. Projektu byla poskytnuta i pomoc úřadů.

METODA

Výběr psů se konal podle směrnic Školy na výcvik celnických psů. K pokusu byli vybráni roční křížený teriér Max a dvouletá fena německého ovčáka Cira von Mäusbuck.

— Příprava psů na cílový pach „lýkožrout“ probíhala za použití umělé kořisti. Jako kořist sloužila děrovaná roura z materiálu, který je pokud možno bez pachu (PE), naplněná pachovým materiálem, tedy drtí ze závrtů, brouky a larvami lýkožrouta v polyetylenovém sáčku. Psi byli cvičeni tak, aby nález pachového materiálu svému psovodovi oznámili aktivitou na místě nálezu (škrabáním). Výcvik psů proběhl od 4. 7. do 9. 9. 2005 na území Školy na výcvik celnických psů Neuendettelsau, v okolních lesích a v Národním parku Bavorský les. Výcvik psů postupoval od her s kořistí přes její vyhledávání mezi jinými pachy až po hledání návnady v přírodním prostředí stále více podobném lesu. Vyvrcholením bylo hledání v praktických podmínkách v lese.

VÝSLEDKY

Již 7. července bylo možné na základě testu konstatovat, že příprava psů na cílový zápach je úspěšná. U sedmi sklenic, ve kterých byl v šesti případech písek a v jednom případě drtiny, našli oba psi spolehlivě správnou sklenici. V dalším testu byl nabídnut lesu podobný

materiál jako piliny, štěpky, jehličí, větve, smrková kůra, zetlelý materiál, a také kůra s larvami kůrovce. Všechny testy byly pozitivní a statisticky vysoce průkazné.

— Při hledání v halách, garážích a špejcharech Školy na výcvik celnických psů byl schován pachový materiál pod bednami a stroji, ve skříních a v zednických rýhách. Psi jej museli hledat následující den. Hledání a aktivity na místě nálezu při samostatné práci s kořistí, příp. hra s kořistí byly psovodem vždy oceněny.

— Aby psi byli přivedeni k hledání u kořenových náběhů kmenů, byl poté cílový pach umísťován pod stojící smrkové kmeny. Tato cvičení se konala nejprve v hale (aby byly odstraněny rušivé vlivy prostředí), později na louce. Psi prostor cíleně a koncentrovaně prohledávali, a to jak samostatně, tak podle zrakových a hlasových pokynů psovoda. Při 22 hledáních našli psi úkryt 15× ihned, 5× až po jednom přeběhnutí a 2× teprve po častějším přeběhnutí úkrytu.

— Krok do lesa následoval za kontrolovaných podmínek. Z toho důvodu se nejprve pracovalo ve smrkových porostech, ve kterých nebyly stromy napadené kůrovcem. Oba psi byli i v lese poslušní, prohledávali okolní smrky a nechali se vést zrakovými a hlasovými pokyny. Fenka našla „napadené“ stromy v 19 ze 20 případů ihned, zatímco mladší teriér díky svému pohybu zpravidla nejprve jednou přeběhl „napadené“ smrky a našel je až napodruhé.

— Dne 24. 8. 2005 začalo hledání za praktických podmínek ve smrkových porostech, ve kterých byla menší kůrovcová kola. Stromy ještě nejevily známky napadení a drtiny závrtů byly smyty častým deštěm. Psi se rychle dostali do center kůrovcových kol, kde hledali pachové zdroje. Ačkoliv pomístně ležel kůrovcový materiál na zemi, fenka jednoznačně a rychle nacházela a vylučovala. Očichávala drtiny ze závrtů na napadených smrkách všude, kde dosáhla čumákem, a ukázala napadení jednoznačným škrabáním vysoce zvednutou packou. Teriér potřeboval víc pohybu, byl ale také úspěšný. Když měli psi hledat napadené stromy na okraji kůrovcových kol, byli vedeni optickými a zvukovými pokyny k požadovaným stromům. I v praktických podmínkách vykazoval výkon fenky stoprocentní úspěšnost. Také teriér přes svoji bujnost, která se projevovala víceným přeběhnutím kůrovcových stromů, pracoval překvapivě dobře, přičemž byl okamžitě úspěšný ve více než 60 % případů.

— Použitelnost psů byla dokázána i tím, že vytrvale označovali stromy, které předtím byly považovány za nenapadené. Při podrobnějším šetření těchto stromů se však ukázalo, že jsme napadení vzhledem ke špatným

světelným podmínkám, menšímu množství stop drtinek ze závrťů a chybějícím příznakům přehlédli.

VÝKON PSŮ PO DESETITÝDENNÍM VÝCVIKU

Psi jsou schopni cíleně prohledávat smrkové porosty a vyhledávat zdroje pachu specifického pro kůrovce. Dělají to rychle, účelně a samostatně, nechají se ale zavést psovodem k požadovaným stromům. Není pro ně problémem najít jednotlivé kůrovcové stromy podle minimálního množství drtinek ze závrťů na kořenových náběžích stromů a ukázat je svému psovodovi. Požaduje se pozornost psovoda, aby poznal změnu chování zvířete, která označuje vstup do oblasti pachu, a nepřehlédl ji. Po nalezání musí být pes krátkou hrou s kořistí ujištěn, a tím uspokojen ve svém potěšení z hledání. Podle počasí, motivace a kondice potřebují psi před dalším hledáním přestávku. V porostech s velkými kůrovcovými koly pozná psovod podle chování psa jejich blízkost. V takových kůrovcových kolech (více zdrojů pa-

chu) však hrozí nebezpečí, že psi budou zmateni. V tom případě je nutné cíleně vést psa na vodítku a navést jej ke stromu.

SHRNUTÍ A VÝHLED

Výsledky pilotního projektu ukazují, že psi jsou schopni i v lesním prostředí identifikovat specifický pach lýkožrouta a podle sebemenšího množství drtin závrťů kůrovce označit napadené stromy. Podmínkou pro úspěšný výcvik psů jsou nadprůměrné vlohy k touze po kořisti, zkušenost a obratnost cvičitele a psovoda a vhodný materiál k přípravě. Vedle citlivosti psů je důležitá také pozornost psovodů. Ti musí umět číst chování zvířat, protože na tom závisí úspěšnost výcviku a nález správného cílového pachu během pátrání. Napínavá otázka, jaký „plošný výkon“ mohou pátrací psi dosáhnout při praktickém nasazení, by mohla být vyjasněna v dalších testech.

— Dr. Elfriede Feicht, Bahnhofstr. 2, D-85417 Mazling

krušnohorští lesníci se neradí jen v kanceláři

Dne 8. listopadu 2006 se uskutečnilo na LS Klášterec nad Ohří venkovní jednání za účasti 33 revírníků a zaměstnanců z KI Teplice, LS Klášterec n. O., Litvínov a Děčín. Cílem jednání bylo připomínkování Příkazu ředitele KI Teplice č. 5/2006 – Hlavní zásady provádění rekonstrukcí porostů náhradních dřevin – a také ukázka práce drtiče dřevní hmoty.

Před vlastním jednáním měli všichni zainteresovaní pracovníci možnost si prostudovat pracovní verzi příkazu, který vychází z těchto tezí a poznatků: V důsledku imisní kalamity na Krušných horách z druhé poloviny 20. století došlo po likvidaci jejích následků k založení porostů náhradních dřevin (PND). V současné době probíhá rekonstrukce – přeměna druhové skladby těchto porostů na porosty s cílovými (hospodářskými) dřevinami. Přístup k těmto rekonstrukcím a pracovní postupy se liší nejen mezi jednotlivými LS, ale i v rámci LS mezi jednotlivými revíry. Proto bylo v minulosti zadáno několik výzkumných projektů, které měly za cíl vypracovat metodiku postupu přeměn PND v konkrétních podmínkách.

— Pro vyhodnocení a ujednání jednotlivých dílčích výzkumných prací byl zadán v roce 2005 grant s názvem „Lesnické hospodaření v imisní oblasti Krušných hor“, který bude dokončen v srpnu 2007. Jeho cílem je mimo jiné souhrn zásad postupu přeměn PND. Z dílčích výstupů jsou již teď patrné některé hlavní principy výběru porostů, umísťování přeměn PND a volba vhodné technologie, což se promítlo do konceptu Příkazu ředitele a bylo hlavním tématem diskuze během jednání.

HLAVNÍ ZÁSADY PŘEMĚN PND JSOU SHRNUTY DO NÁSLEDUJÍCÍCH BODŮ PŘÍKAZU:

1. Přeměny umísťovat přednostně do rozpadajících se PND, tedy do porostů, kde se přirozeně snižuje zakmenění pod 0,7.
2. Úmyslné přeměny umísťovat do oblastí s nižším tlakem zvěře.
3. Zásadně volit obnovní postup „pod porostem“, tedy výchovou nebo clonnou sečí a podsadbou. Výjimku tvoří porosty smrku pichlavého a porosty na plochách, kde je nezbytné provést mechanizovanou přípravu půdy dozerem. V ostatních případech smí výjimku povolit lesní správce dle bodu 7 tohoto příkazu.
4. Valy po buldozerové přípravě zásadně rozhrnovat napříč, tedy ve směru a do míst, odkud byla zemina na valy nahrnuta.
5. Úmyslně vytvořená holina (ve smyslu §31 odst. 2 zákona 289/1995 Sb. o lesích) nesmí přesáhnout výměru 0,10 ha, v odůvodněných případech 0,20 ha. Větší plochu smí povolit dle bodu 7 tohoto příkazu lesní správce. Ostatní parametry holiny zůstávají zachovány.
6. V případě, že v přeměňovaném porostu je příměs cílové dřeviny v dobrém zdravotním stavu, bude využita jako kostra následného porostu.
7. V odůvodněných případech může písemně povolit výjimku z bodu 1–6 lesní správce.

— Dále byli přítomní seznámeni se závěrečnou zprávou řešitelského týmu pod vedením prof. Mauera na téma Vývin a zdravotní stav kořenového systému javoru klenu v imisní oblasti Krušných hor. Javor klen je vhodná dřevina pro obnovu rekonstruovaných PND především jako MZD, proto byly zdůrazněny následující hlavní poznatky ze závěrečné práce:

1. Výzkum byl prováděn ve srovnatelných podmínkách imisních oblastí Krušných hor v pásmu ohrožení A a B (6. a 7. lvs) a Českomoravské vysočiny v pásmu ohrožení D (4. a 5. lvs) na stanovištích s rozdílnou mocností humusových vrstev a byl porovnáván vývin a zdravotní stav kořenového systému (KS) stejně vysokých stromů z přirozeného zmlazení (náletu) a umělé obnovy.
2. Javor klen může dobře odrůstat na kyselých stanovištích 6. a 7. lvs imisních oblastí Krušných hor za předpokladu, že mocnost humusových horizontů je vyšší než 20 cm (raději 30 cm), to je na podélně rozhrnutých valech nebo na bývalých zemědělských půdách a podél cest. Takto připravená stanoviště naopak nevyhovují smrku ztepilému (trpí vysycháním) a buku lesnímu (trpí na velkých nekrýtlých plochách). Je nevhodné sázet klen do rostlé půdy, kde je malá mocnost humusových vrstev (méně než 20 cm). Na stanovištích, kde je mocnost humusových horizontů menší než 20 cm, dochází k retardaci růstu, vytváří se pouze slabý, nepravidelný a povrchový KS.
3. V obou sledovaných oblastech nebyly zjištěny podstatné rozdíly ve vývinu KS, klen z náletu i ze sadby vytváří všestranně rozvinutý KS s funkční mykhorhizou, bez hnilob, s relativně velkou hloubkou prokořenění. V pásmu ohrožení A patří k nejhluběji kořenícím dřevinám.
4. Tak jako u jiných dřevin je i u klenu vážným problémem deformace KS, způsobená nevhodnou biotechnikou sadby a nevhodnou péčí o kultury.
5. Klen je značně poškozován zvěří a hlodavci. Jako individuální ochrana se neosvědčily plastové chrániče. Bez oplocení a ochrany proti hlodavcům jsou výsadba a pěstování klenu výrazně ohroženy.

— Lze konstatovat, že jednání bylo účelné, vyjasnily se sporné pohledy a sjednotily se přístupy na provádění konkrétní činnosti, jasně se stanovila pravidla a limity, což vedlo k vydání Příkazu ředitele KI. A to za účasti provozních lesníků, kteří jsou za provedení prací a dodržování příkazů přímo odpovědní. Věříme, že nezůstane pouze u tohoto prvního venkovního jednání a že nad řešením konkrétních problémů se budeme scházet i nadále.

— Ing. Josef Beneš, ITRL KI Teplice

svatohubertská legenda patří myslivcům

Feudální křesťanská církev římská zasahovala do veškerého tehdejšího veřejného i soukromého života. Ve všem se obrazil poměr člověka a lidstva k nebi, k Bohu. V předfeudální a feudální době rozkvetl do největší míry kult patronů – přímělců u samého Boha.

Každé povolání i celé země si volily svoje ochránce. Anglie má svatého Jiřího, Španělsko svatého Jakuba, Čeche svatého Václava, tesaři svatého Josefa, hasiči svatého Floriána atd. Také lovci a myslivci mají svého patrona. Původně jím byl svatý Eustach, později byl nahrazen svatým Hubertem.

— Hubert se narodil v rozmezí let 656 až 658 ve francké Neustrii rozkládající se mezi řekou Loirou, Bretaní, kanálem La Manche a řekou Meusou ve východní Francii. Jeho otcem byl Bertrand, vévoda z Akvitánie, matka byla sestrou svaté Ody. Otec působil jako dvořan u krále Theodoricha III. a jeho majordoma Pipina z Heristalu. Hubert tedy vyrůstal na královském dvoře a učil se rytířským dovednostem, zacházení se zbraní, jízdě na koni, lovu, čtení a psaní. Okolo roku 682 se oženil s Floribonou, dcerou Dagoberta, hraběte Lovanšského. Okolo roku 685 se jim narodil syn Floribert, matka však při porodu zemřela.

— Hubertovu konverzi lze zařadit do let 685 až 688 v období postupující christianizace. Po smrti Hubertova otce asi v roce 688 se Hubert zřekl světských radováněk a uchýlil se do ústraní. Svá nástupnická práva vévody akvitánského převedl na své bratry a odešel do Maastrichtu k biskupovi Lambertovi, který mu byl rádcem a učitelem. Po náležitém vzdělání se mu dostalo kněžského svěcení a v roce 709 nastoupil biskupské místo v diecézi Tongeren-Maastricht. Postupně christianizoval celý kraj, kázal slovo Boží, zakládal kláštery, budoval kostely a ještě za života byl pojmenován Apoštol Arden.

— V roce 721 ho papež Sergius I. jmenoval prvním biskupem v Liège (Lutych), kde také dne 30. května 727 zemřel a byl pochován. Pozdější lutyšský biskup Walcand dal 30. září 825 jeho ostatky přenést do benediktinského kláštera Andage-Andain stojícího v samém centru Arden. Lokalita pak byla nazvána Saint Hubert a zde jsou také první počátky svatohubertské legendy, protože obyvatelé horských Arden, po celý středověk převážně lovci, museli uctívat a mít za patrona lovce, kterým Hubert také byl.

— Historicky doložená Hubertova konverze je v legendě velmi působivě symbolizována scénou jeho setkání s posvátným jelenem se zářícím křížem mezi parohy, kterého potkal při vášnivém štvání na Velký pátek. Jelen byl posvátným a uctívaným zvířetem již v pravěku. Prvotní křesťanskou církví byl přijat jako symbol církve. Zobrazován byl většinou jako desaterák k připomínce desatera božích přikázání. Ve středověku byl dokonce považován za zvíře obdařené prorockou mocí. Kult jelena přetrvává až do dnešní doby, kdy tro-

Svěcení darů

fej kapitálního jelena patří k nejvíce ceněným trofejím i u dnešních lovců.

— Do českých zemí zavedl kult svatého Huberta F. A. hrabě Sporck koncem 17. století. Jednou z nejstarších památek spojených se jménem patrona myslivosti svatého Huberta, kterou nechal v roce 1690 Sporck postavit, je kaple sv. Huberta ve Starém Plese u Josefova. V současné době se tato tradice obnovuje a k uctění památky sv. Huberta jsou mysliveckými organizacemi k 3. listopadu prováděny Svatohubertské mše.

— Ing. Jaromír Latner, CSc., lesní správce

I LETOS PODPOŘÍME FF ZLÍN

— Již potřetí, dá se tedy říci tradičně, podpoříme Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež ve Zlíně 2007 (FF Zlín). Slavnostní podpis smlouvy mezi Lesy ČR a významnými představiteli festivalu se konal 5. 12. v prostorách divadla Minor v Praze. Dění festivalu je jako obvykle plánováno na přelom května a června. Jako vždy se chystáme v rámci festivalu uspořádat „Den s Lesy ČR“, dále pak mezi dětmi oblíbenou „Návštěvu ZOO v Lešné“, kde pro malé návštěvníky festivalu chystáme různé soutěže s lesnickou tematikou.

— Nezapomeneme ani na tradiční „Sazení festivalového stromu“, kde za účasti známých osobností pokřtíme další významný strom. Také se v rámci akce chystáme zapojit do podpory veřejně prospěšných projektů, mezi které patří bezpochyby Kinematovlak. Ten projíždí po dobu konání festivalu celou republikou a zve děti z dětských domovů do Zlína. Věříme, že již 47. ročník filmového festivalu Zlín bude neméně úspěšný než ten minulý.

— rm

MODŘÍN KONČÍ SVOU VLÁDU

— Každoročně je volen „strom roku“. Pro letošní rok jím byl modřín. Na zámku v Kostelci nad Černými lesy se proto sjeli lesníci z celé naší republiky na konferenci Modřín – strom roku 2006. Zástupci škol, výzkumných pracovišť a Lesprojektu se zabývali modřínem jako jedním ze symbolů našeho lesnictví, jeho původním rozšířením, historickým vývojem, uplatněním v lesním hospodářství. Odborníci se dnes obvykle shodují na počtu jedenácti druhů modřínu, stanoviska odborných pracovišť ve světě se však v tomto ohledu různí, uznávají 1 až 25 druhů modřínu.

— Stromem roku 2007 bude topol.

— tv, jb

PŘEDBĚŽNÉ ZKOUŠKY BARVÁŘŮ NA LESNÍ SPRÁVĚ LOUČNÁ NAD DESNOU

— Dne 7. 10. 2006 se Lesní správa Loučná nad Desnou společně s OMS ČMMJ Šumperk a mysliveckým sdružením Ulrich podílely na organizaci předběžných zkoušek barvářů. Zkoušky se konaly v lesích režijní honitby „Vozka“ a „Černá stráň“ a zúčastnilo se jich celkem 16 psů se svými vůdci. Psi pracovali na studené nepobarvené stopě v náročných horských podmínkách, přesto však uspěli až na výjimky velmi dobře. Práce barvářů je v naší horské jelenářské oblasti velmi ceněná a nepostradatelná, proto považují za velmi důležité vychovávat a cvičit nové lovecky upotřebitelné psy. Jsem rád, že i Lesy České republiky mohou přispět k jejímu dalšímu rozvoji. Chtěl bych také touto cestou poděkovat všem zaměstnancům LS Loučná nad Desnou, kteří se podíleli na bezproblémovém průběhu celé akce.

Výsledky:

1. bavorský barvář Dina z Lupčianské doliny – 242 b. – vůdce Vaňhara Břetislav
2. hannoverský barvář Colly z Javořícké louky – 234 b. – vůdce Kasala František
3. bavorský barvář Ilex Jasanový hřeben – 228 b. – vůdce Holinka Milan

— Ing. Tomáš Pospíšil, lesní správce
LS Loučná nad Desnou

SVATOHUBERTSKÉ SLAVNOSTI

Hejnice

— Dne 3. 11. 2006, v den svátku svatého Huberta, se v Hejnicích na Frýdlantsku uskutečnily již tradiční Svatohubertské slavnosti. Program byl zahájen v areálu Střední lesnické školy v Hejnicích Hubertskou jízdou, při níž se průvod Huberta a Diany s doprovodem přesunul do poutního chrámu Navštívení Panny Marie, kde byla sloužena Svatohubertská mše s tradičními obřady pasování adeptů myslivosti a uskutečnilo se posvěcení darů. Úkolu pasovat adepty myslivosti se důstojně ujal pan Petr Žaba, bývalý lesní správce Lesní správy Frýdlant a dnes spokojený důchodce. Ve večerních hodinách pak proběhla v přílehlých Lázních Libverda Hubertská zábava, jejíž součástí byla i zvěřinová tombola. Slavnosti se zúčastnili představitelé LČR – ředitel K1 Liberec Ing. Řiřáček, lesní správce LS Frýdlant Ing. Kučera a další, a také hejtmán Libereckého kraje Petr Skokan. Akce byla důstojnou oslavou svátku patrona myslivců.

— Mgr. Jan Ševčík, K1 Liberec

Horní Domašov

— Již třetím rokem zorganizovala Jesenická lesnická společnost spolu s LČR, Lesní správou Jeseník, dne 10. listopadu 2006 Svatohubertskou mši v kostele Sv. Jana Křtitele v Horním Domašově za účasti cca 150 návštěvníků. Mše, kterou celebroval P. Mgr. Adam Cynarski, SDS, byla provedena za doprovodu Souboru loveckých trubačů LČR, LS Jeseník, ve složení Renata Jeřábková, Vladimír Kohoutek, Radek Procházka a za spoluúčasti Pěveckého sboru při obci Bělá p. P. pod vedením Mgr. Hany Zápecové. Slovní doprovod měl p. Josef Mrkvan v režii hlavního iniciátora a garanta akce – Jana Eliáše, revírníka LS Jeseník.

— Ing. Jaromír Latner, CSc., LS Jeseník

LESNÍCI PEČUJÍ O HOŘCE

— Před dvěma lety na hektarové pomístně podmáčené louce v nadmořské výšce 450 m (HS 47) objevili lesníci LS Tábor několik kusů hořce hořepníku (*Gentiana pneumonanthe*). Tato vytrvalá 30 – 40 cm vysoká bylina kvete v srpnu a vyskytuje se právě na vlhkých lesních loukách. Protože patří mezi ohrožené druhy, rozhodli se jí lesníci v rámci svých možností poskytnout pomoc.

— „Ve spolupráci s odborem životního prostředí MěÚ Tábor každoročně provádíme pomístně vyžínání trav, zejména třtiny, a výsek nežádoucích dřevin, například krušiny a břízy,“ popisuje opatření ve prospěch hořce lesní správce LS Tábor Ing. Zdeněk Doškář. „Tím vytváříme pro rozšíření této krásné kvetoucí byliny příznivé podmínky.“

— O prospěšnosti aktivity táborských lesáků svědčí skutečnost, že po dvou letech se počet hořců zvýšil zhruba na dvě stovky kusů.

— red

KÁNĚ SE SRAŽILO S AUTEM

— Další ze zajímavých záchranných akcí mají za sebou rokycanští ochránci přírody. V nedávné době vyjžděli na pomoc káněti, které našel pan Šmíd z Oseka u Komárova na Berounsku. Káně se zřejmě srazilo s projíždějícím automobilem a přivodilo si tříštivou zlomeninu levého křídla. Obětavý nálezce si káněte všiml, odborně jej odchytil a přivolal pomoc. I přesto, že se káně lesní do přírody nevrátí, zachránil mu život, neboť by káně postupně hynulo hladem či se stalo obětí jiného dravce. Nyní tak zůstane v péči rokycanského záchranného centra.

— V případě nálezů zraněného volně žijícího živočicha volejte záchranné stanice, jejichž seznam a územní působnost najdete na www.csop.cz.

— Pavel Moulis, předseda ZO ČSOP Rokycany

SPOLUPRÁCE LS LOUČNÁ NAD DESNOU S PIVOVAREM HOLBA

— Pivovar Holba, a. s., Hanušovice používá reklamní slogan „Ryzí pivo z hor“. Tímto sloganem i celou reklamní kampaní dává najevo svou sounáležitost k regionu, jesenickým horám a životnímu prostředí. Osvětou veřejnosti i vlastních zaměstnanců, spoluprací s regionálními organizacemi a podporou projektů v oblasti životního prostředí se aktivně zapojuje do obnovy lesních porostů Jeseníků.

— Jednou z dalších chvályhodných aktivit ředitele pivovaru **Holba** Ing. Vladimíra Zíky je i již tradiční zalesňování nejvyšších horských poloh Jeseníků v oblasti mezi vrcholem Šerák a Červenohorským sedlem. Ve spolupráci s Lesní správou Loučná nad Desnou pracovníci pivovaru i v letošním roce pečlivě vysadili celkem 500 ks vlastních obalovaných sazenic vysokohorského smrku. Podle mého názoru tato víceméně symbolická pomoc při obnově horní hranice lesa vytváří společnosti lepší obraz před veřejností než jakákoliv pasivní billboardová kampaň. Samozřejmě oceňuji snahu vedení pivovaru angažovat se v péči o životní prostředí a osvětě mezi vlastními zaměstnanci a veřejností. Doufám, že i nadále naše spolupráce bude pokračovat

— Ing. Tomáš Pospíšil, lesní správce LS Loučná nad Desnou

WEBOVÉ STRÁNKY V NOVÉ PODOBĚ

— Lesy České republiky spustily novou webovou prezentaci www.lesy.cz. Současné řešení www stránek Lesů ČR více vychází z obecné lesnické a myslivecké tradice. „Spuštění nového webu Lesů ČR je završením první etapy projektu nové internetové prezentace Lesů ČR, který vznikl z potřeby široce funkčního a reprezentativního informačního a obchodního portálu firmy tak, jak je zvykem u velkých korporací komoditního zaměření, přičemž web reflektuje skutečnost, že Lesy ČR toto zaměření přesahují svou péčí o mimoprodukční, celospolečensky požadované funkce lesa,“ říká Ing. Jaroslav Karas, vedoucí oddělení marketingu Lesů ČR. Dalším důvodem pro změnu podle něj byla naléhavá potřeba uživatelsky přívětivého redakčního systému, který bude umožňovat komplexní a přitom jednoduchou správu prezentačních dat rozsáhlým spektrem redaktorů.

— Lesy ČR počítají s rozvojem nové internetové prezentace. V následujících měsících bude řešen rozvoj webu jednotlivých organizačních jednotek, a to tak, aby prezentační data při své pestrosti zachovala obraz podnikového webu jako komplexního, nedílného celku. Některé nově připravované stránky a aplikace: rozšíření prezentace naučných stezek, aktuality z infrastruktury, Program 2000, ubytovací kapacity, lovecké stránky (aplikace pro komerční lov) a jiné specifické sekce. Už brzy najdou návštěvníci na webových stránkách Lesů ČR sekci se zajímavými tipy na výlety do přírody a na kole.

Zajímavé sekce a plánované novinky:

Jak se do lesa nevolá

— Nová rubrika. Fotografie a multimedia upozorňující na negativní civilizační jevy působící na les a jeho obyvatele.

Komerční lov

— Sekce pro nabídku komerčního lovu v oborách a bažantnicích a vybraných režijních honitbách Lesů ČR. Součástí bude možnost objednávky konkrétního nabízeného lovu, lovecké charakteristiky honitby, prezentace trofejí, ceníky, nabídka ubytovacích kapacit, rekreační možnosti mimo lov apod.

— Bc. Tomáš Vyšohlíd, tiskový mluvčí LČR

VŠECH 25 NÁVRHŮ SOUDY ZAMÍTLY

— Vrchní soud v Praze zrušil poslední předběžné opatření, které Lesům ČR a jejich smluvnímu partnerovi zakazovalo práce v lese. Z celkového počtu dvaceti pěti návrhů na předběžné opatření bylo 17 zamítnuto v prvním stupni, dalších osm pak v odvolacím řízení. „Soudy daly zapravdu argumentaci Lesů České republiky o tom, že předběžná opatření by byla jak protizákonná, tak nepřiměřená. Jejich nařízení by navíc mohlo způsobit nedozírné škody na lesních porostech,“ říká Ing. František Koniček, generální ředitel Lesů ČR.

— Připomeňme, že návrhy na předběžná opatření podaly některé lesnické společnosti, které nebyly spokojeny s výběrem smluvních partnerů Lesů ČR ve výběrových řízeních v letech 2004 a 2005. Situace kolem výběrových řízení vedla k odvolání bývalého vedení Lesů ČR.

— Bc. Tomáš Vyšohlíd

V BLANSKÉM LESE VZNIKLO NOVÉ BEZZÁSAHOVÉ ÚZEMÍ

— Lesy České republiky a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) uzavřely 13. 11. 2006 dohodu o dalším tzv. „bezzásahovém území“. Cílem uzavřené dohody je vytvořit na vymezeném území základní předpoklady pro uchování a obnovu přirozeně se vyvíjejících lesních ekosystémů a umožnit sledování jejich dalšího vývoje při maximálním omezením lidských vlivů. Porosty ponechané samovolnému vývoji se nacházejí na zvláště chráněném území přírodní rezervace Klet v Chráněné krajinné oblasti Blanský les a jejich celková výměra je 38,28 ha. Dohodu podepsali generální ředitel Lesů ČR Ing. František Koniček a ředitel AOPK ČR RNDr. František Pelc. „Lesy ČR kladou velký důraz na soužití spotřební společnosti s přírodou. Plocha bezzásahových území se bude i nadále rozšiřovat,“ říká Ing. Koniček. „Dohoda o spolupráci je významný příspěvek obou stran ke sledování samovolného vývoje vybraných území,“ říká RNDr. Pelc.

— Přirozený vývoj v praxi znamená vyloučení veškeré výchovné, obnovní a nahodilé těžby, dále umělé obnovení těchto prostorů a rozšiřování lesní dopravní sítě. Ve vymezené lokalitě v současné době nejsou umístěna a v budoucnosti ani nebudou zřizována krmná zařízení pro lesní zvěř. Její lov však nebude nijak omezen. Takto vymezená lokalita bude průběžně monitorována. Cílené sledování je založeno na základním průzkumu, na který navazují cyklicky prováděná šetření, která jsou vztažena ke třem plošným úrovním: celé území, vymezené jádrové území a inventarizační plochy. Posledně dvě jmenované jsou zajišťovány AOPK ČR. Poznatky, které zde budou díky průběžnému monitoringu získány, budou následně využity zejména k rozvoji přírodě blízkých forem lesního hospodaření a stanovení managementu chráněných území.

— Bc. Tomáš Vyšohlíd, tiskový mluvčí LČR

pohledy do přírody již po jedenácté

Za názvem Pohledy do přírody se skrývá příležitost pro všechny obdivovatele přírody, kteří dokáží jít životem a nejen vnímat krásu kolem sebe, ale mají schopnost ukázat ji i ostatním. Již 11 let tato „vyhledávací“ soutěž s mezinárodní účastí (jako téměř jediná výrazně orientovaná na tuzemskou přírodu) úspěšně košatí a je poměrně přirozené, že jejím hlavním pořadatelem je článek Českého svazu ochránců přírody, který má programově nejbližší jak k přírodě, tak i k mladé generaci.

Přes nesmělé začátky se Pohledy do přírody již přehouply, výstavy z uzavřených ročníků postupně putují po celé republice (loni např. ve Vlašimi, Praze, Voticích, Krásensku, Sázavě, Chrudimi, ...). Vzrůstající úroveň soutěže také napomáhá stabilní odborná porota, poměrně stálý okruh soutěžících a možná i zdařilá prezentace ve specializovaném časopise Magazín fotografie. A samozřejmě i výrazná podpora od Lesů ČR, které mají pro

účastníky vždy připraveny zajímavé odměny v rámci dlouhodobé smlouvy o spolupráci s ČSOP.

— V právě ukončeném ročníku všechna vyhlášená témata (Můj oblíbený strom, Proměna, Zaostřeno do mechu, pařezu a větvoví, V přírodě pro přírodu) opět úspěšně oslovila širokou veřejnost, a tak mezi 368 snímky od 92 autorů bylo chvillemi opravdu těžké vybírat (ukázky oceněných prací jsou na www.smop.cz)

v sekci Fotosoutěž). Navíc je soutěž otevřená i nejmladším fotografům (věkové kategorie do 12 let, od 13 do 18 let a nad 18 let), takže se hojně účastní i členové různých fotokroužků při školách. Na druhou stranu, zaslané práce těch „starších“ dosahují velmi vysoké úrovně. To ostatně můžete sami posoudit na ukázkách prací otištěných v tomto čísle Lesu zdar.

___ Počátkem tohoto roku bude vyhlášen další ročník (opět zaměřený na přírodu). Máte-li schopnost vnímat krásy přírody kolem sebe, neváhejte. Uzávěrka je až 15. října 2007, a tak vám vůbec nic nebrání v účasti. Těšíme se na vaše práce. ___ Michal Kulík

Fotografickou soutěž „Pohledy do přírody“ pořádá Sdružení Mladých ochránců přírody ČSOP, v posledních 7 letech za významné podpory Lesů České republiky a též Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (tato akce je zařazena do seznamu „soutěží doporučených k účasti žáků a studentů škol“).

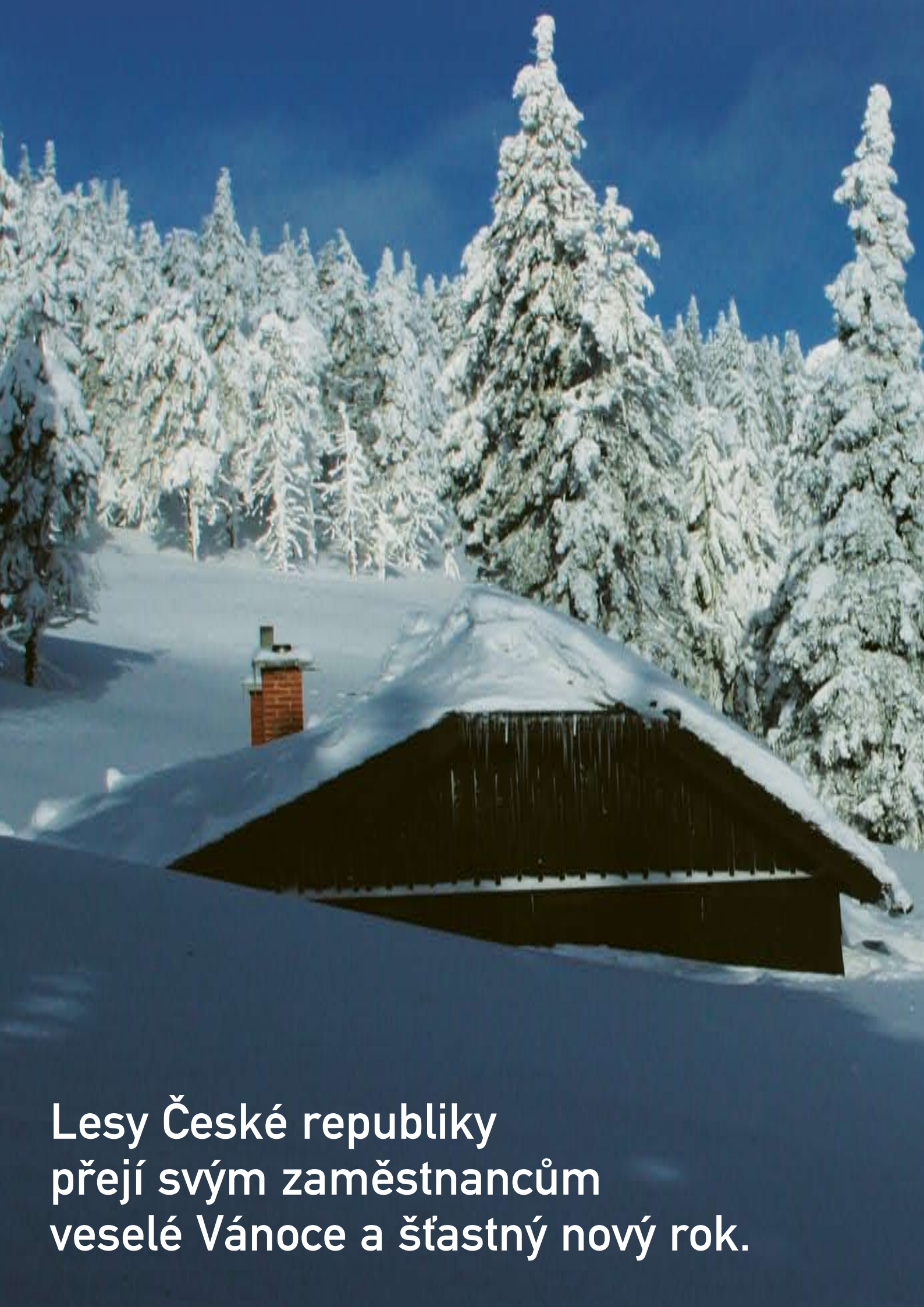
Veškeré informace lze získat na adrese či internetových stránkách pořadatele: SMOP ČSOP, poštovní příhrádka 447, 111 21 Praha 1, CDM@smop.cz, www.smop.cz.

1 2 5 6
3 7
4 8

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

Kat.	téma	ocenění	autor	název foto	typ
A – 1994 a mladší	Můj oblíbený strom	čestné uznání	MOHACIOVÁ Miroslava	Musíš vydržet + Zlatý strom	J
	Proměna	čestné uznání	NOVOTNÝ Miroslav	Večerní siesta + Když se sad probouzí	J
	Zaostřeno do mechu...	nehodnoceno (pro věkovou kategorii patrně náročné)			
	V přírodě pro přírodu	čestné uznání	VÍTEK Martin	seriál z obnovy rybníka	S7
B – ročník 1993 až 1988	Můj oblíbený strom	1. místo	SVOBODOVÁ Anna	Síla stromu	S4
		2. místo	VYHNÁLKOVÁ Pavla	Síla života	J
		3. místo	KOŠLEROVÁ Nikol	Půl na půl	J
	Proměna	2. místo	KŘTĚNOVÁ Petra	Podběl	J
		čestné uznání	TUREK Jan	Cesta do nekonečna	J
	Zaostřeno do mechu...	čestné uznání	SLABYHOUD Radek	Výměna	J
		1. místo	NOVÁK Jaroslav	Průhled (obr. 5)	J
		3. místo	JELÍNKOVÁ Iveta	Těžba dřeva	J
C – ročník 1987 a starší	Můj oblíbený strom	čestné uznání	kolektiv autorů AP2	Milujeme Šumavu	S12
		1. místo	RADOŠEK Michal	Kamenný kvítek	J
		2. místo	HEJCMAN Petr	Příběh stromu	S3
		3. místo	BARTOŠ Jiří	Veterán	J
			SLAVINGER Milan	Pamětník	J
			RJAŠKOVÁ Jitka	Krásný dvůr	J
	Proměna		BRABCOVÁ Daniela	Kamenohorský buk (obr. 1)	J
		1. místo	SLAVINGER Milan	Střídání ročních období (obr. 6)	J
		2. místo	DURDÍK Jiří	Kapradí (obr. 2, 3, 4)	S3
			ŠRUBAŘ Roman	Nedokonalá proměna (obr. 7)	J
		3. místo	RADOŠEK Michal	Jedinečnost okamžiku	S4
			RJAŠKOVÁ Jitka	Barvy podzimu (obr. 8)	J
	Zaostřeno do mechu...		BRABCOVÁ Daniela	Na úpatí Vladaře	S2
		čestné uznání	SLAVINGER Milan	Koloběh života	J
			NOVÁK Jaroslav st.	Co dřív?	J
		1. místo	KONRÁD Jiří	Souboj	J
		2. místo	ŠRUBAŘ Roman	Z pavoučího světa	J
		3. místo	DURDÍK Jiří	Napoleon	J
	V přírodě pro přírodu		RJAŠOVÁ Jitka	Tvary I	J
			BARTOŠ Jiří	Kořeny	J
		1. místo	CÍSAŘ Ivan	bez názvu	J
		2. místo	BRABCOVÁ Daniela	Úklid v lese	J

Lesy České republiky
přejí svým zaměstnancům
veselé Vánoce a šťastný nový rok.

rozhovor s ing. Josefem Javůrkem, vedoucím Správy toků pro oblast povodí Ohře v Teplicích

Správu toků v Teplicích jsme navštívili proto, abychom si pohovořili s jejím vedoucím, ing. Josefem Javůrkem. Důvodů bylo hned několik. Správa toků plní řadu významných úkolů v severních Čechách, v oblasti, ve které nemají snadnou práci ani lesníci, ani vodaři. Významným důvodem je i to, že mezi svými kolegy v rámci Lesů České republiky je vedoucí teplické správy seniorem.

Jak dlouho pracujete v tomto regionu?

— Ke Státním lesům Teplice jsem nastoupil v roce 1964, po dokončení lesnické fakulty vysoké školy v Brně, na které jsem vystudoval směr hrazení bystřin a lesotechnických meliorací. Pracuji zde tedy již celých 42 roků.

- 1 Neomrzelo vás pracovat po tak dlouhou dobu prakticky na stejném místě?

2 3 — Práce na úseku správy vodních toků je nesmírně zajímavá a různorodá. Navíc se měnily a vyvíjely podmínky v této oblasti, a tak nebyl na podobné otázky čas. Když jsem zde začínal, byla tato práce pro státní lesy spíše okrajovou záležitostí. Navíc každý jistě dobře zná, s jakými problémy a potížemi se tu lesníci potýkali ve druhé polovině 20. století. Likvidace porostů v důsledku působení řady nepříznivých činitelů zde dosáhla zcela mimořádných rozměrů. Záchrana krušnohorských lesů byla prvořadou záležitostí. Téměř okamžitě se ukázalo, že je třeba věnovat stejnou péči i zdejším vodním tokům a jejich povodí, které lesy spravují, zejména oblastem jejich pramenišť. V důsledku odumírání porostů docházelo ke zvýšení hladiny podzemní vody a zabahnění půdy. V celé této oblasti jsme provedli odvodnění lesních půd, snížili jsme hladinu spodní vody a tím bylo umožněno následné zalesnění po odumřelých porostech.

Jak se měnily podmínky pro vaši práci?

— Nejprve jsme tuto práci zabezpečovali na Závodě lesotechnických meliorací Teplice. Vlivem administrativ-

ních rozhodnutí jsme se později stali součástí tehdejšího stavebního závodu. Toto začlenění neslo pečeti tehdejšího pohledu na naši práci. Realizovali jsme řadu potřebných staveb, a proto jsme byli „logicky“ bráni jako stavaři. Společně s dalšími, kteří stavěli budovy, bytovky apod.

Omezovalo vás to ve vaší práci?

— Své úkoly jsme museli zvládat i tak. Také jsme je zvládali. Chyběla nám však samostatnost a také celková koncepce naší práce. Ta má řadu významných konkrétních úkolů, které nelze jednoduše přiřknout do oblasti s odlišným zaměřením a odlišnými úkoly. Byla však jiná doba, pracovalo se v jiných podmínkách.

— V průběhu doby se podmínky měnily a naši práci se postupně přikládal odpovídající význam. Správně se rozhodlo o tom, že správa vodních toků je významnou součástí práce lesníků, ale má výrazné odlišnosti a plní vlastní specifické úkoly. Oblastní správy toků se staly samostatnou součástí organizační struktury státního podniku Lesy České republiky.

A jak je to s lidmi, kteří tuto práci zabezpečují?

— Spolu se samostatností jsme dostali i více pracovníků. Dnes nás je celkem 7. Máme pět správců toků, z toho dva na detašovaných pracovištích, v Žatci a v Lázních Kynžvart. Po reorganizaci podniku zahrnuje naše působení kraj Liberecký, Ústecký a Karlovarský a okrajově též Západočeský a Středočeský. Celkově máme na starost zhruba 2000 km vodních toků.

Odpovídá tento vývoj potřebám správy, jste s ním spokojen?

— Podmínky pro naši práci jsou lepší. Máme i dobře odborně připravené správce toků. Mohl bych tedy být spokojen. Správa toků se však potýká s nárůstem nezbytné administrativy. Naši lidé zvládají úkoly v terénu, ale chybí nám stále více lidí v administrativě. Roste nám počet partnerů na krajích a okresech, rostou počty jednání, rozhodnutí, vyjádření, roste objem korespondence. Jednotlivé úkoly jsou a musí být stále preciznější připravovány, jejich projednávání je detailnější, obsáhlejší, kontroly jsou častější a důslednější. Administrativa pohlcuje stále více našich sil. Máme-li dobře řešit úkoly, potřebujeme více lidí pro tuto práci. Dosud tyto úkoly zvládáme. Zmiňuji to proto, že napříště se budou zřejmě právě zde projevovat závažné limity naší práce.

Jaké úkoly považujete v práci správy za nejzávažnější?

— Nemohu říci, že některé z úkolů, které zabezpečujeme, jsou vedlejší nebo okrajové. Dlouhodobé tradice naší práce to dokládají. Zmíním však otázku, která staví naši práci do nových souvislostí a dává jí závažný aktuální rozměr. Je to prevence, předcházení škodám.

- 1 Liší potok – oprava stupňů a zdí
- 2 Javorová strž
- 3 Unčinský potok – přehrážka s tlakovým otvorem
- 4 Nerudův potok – 1,850. km
- 5 Skalní potok

Bobový potok –
závěrná přehrážka

K tradičnímu předcházení korytové a půdní erozi přistupuje aktuálně předcházení velkým škodám na majetku a v nejhorším případě i na životech lidí. Extrémní klimatické poměry se vyskytují často. V roce 2002 jsme zaznamenali historicky vůbec největší srážky např. na Cínovci v Krušných horách, 312 mm v průběhu jednoho dne, což je v historii českých zemí na druhém místě, a 380 mm za dva dny, což je nejvyšší úhrn srážek v historii českých zemí. Víme, že kvalitní lesní půda pojme asi 50 mm, srážka do 100 mm způsobuje zvýšený odtok a od 150 mm do 200 mm jde již o kritický spontánní neřízený odtok, ať je les sebelepší. V takovém případě je reálně ohrožen nejen majetek, ale i životy lidí. Velká voda přichází naráz. Je znám příklad Rybného potoka ze dne 8. 7. 1927, kdy bouřka přišla v 11 hodin v noci a na německé straně zahynulo při povodni téměř sto lidí. Podobná srážka se vyskytla v povodí Jílovského potoka v červenci 1987, kdy došlo k velkým škodám na majetku, bohudík bez lidských obětí. Zmiňuji to proto, že se v posledních letech podobné situace množí a význam naší práce prudce stoupá. Po nedávných zkušenostech se zřejmě již nenajde nikdo, kdo by bral slovo prevence z našich úst na lehkou váhu.

Můžete uvést některé konkrétní příklady vaší práce v této oblasti?

— V zásadě jde o práce v povodích rozhodujících „páteřních“ toků ve správě povodí Ohře. Např. v povodí Dubské Bystřice jsou to potoky Nerudův, Bobový, Koliba, Liščí,

Skalní. Většinu přítoků Dubské Bystřice jsme zahradili, zbývá II. etapa Liščího potoka a zahrazení Koliby. Také přítoky Bouřlivce jsou zahrazeny a stavební práce jsou ukončeny. Jde o bystřiny Javorová strž, Buková strž a Pramenáč. Tyto bystřiny protékají lyžařským areálem Bouřňák v Mikulově. Spád je zde značný a možnost ohrožení lidských sídel rovněž. Proto věnujeme těmto úkolům a jejich urychlené realizaci maximální pozornost.

S koncem letošního roku odcházíte do důchodu.

Můžete stručně zrekapitulovat svoje zkušenosti a poznatky, které jste během dlouhé profesní dráhy získali?

— Asi nejlepší rekapitulací jsou výsledky práce. Od roku 1964, kdy jsem nastoupil na zdejší Závod lesotechnických meliorací, který se po letech (1976) sloučil se stavebním závodem, jsem si často uvědomoval, že činnost byla omezena častými reorganizacemi. Obor jako je hrazení bystřin a hrazení strží tím byl postižen zcela zásadně. Pro náš obor jsou tradice téměř synonymem. Jsem proto rád, že jsme našli cestu přes tento předěl a tradice lesnictví a lesnické vodařiny jsme obnovili. Následně na nás čekaly problémy spojené s tzv. „rozvojem Severočeské uhelné pánve“. Dokázali jsme odolat a pomoci lesům překonat i tyto smrtící rány. Domnívám se, že již to není málo. Navíc se v posledních letech změnila podmínky naší práce a čas ukázal, že to, co jsme vytvořili, není nevýznamné. Jsem rád, že naše práce a její výsledky pomáhají lidem dnes a budou pomáhat a sloužit i v budoucnu. — Jan Brandejs, ředitelství LČR

INVESTIČNÍ VÝDAJE NA PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ, KTERÁ BYLA REALIZOVÁNA V LETECH 2004 AŽ 2006

na přítocích Dubské Bystřice	
Skalní potok	4 133 430 Kč
Liščí potok	7 361 532 Kč
Bobový potok	4 472 270 Kč

na Bouřlivce	
Javorová strž	6 634 328 Kč
Buková strž	4 152 903 Kč
Pramenáč	1 387 710 Kč

nová naučná stezka kolem Kletě

Letošní první listopadový den byl na jihočeské Kleti dnem svátečním. Agentura ochrany přírody a krajiny, Správa CHKO Blanský les, zde otevírala novou naučnou stezku kolem Kletě. Sláva byla dvojnásobná, neboť nová stezka byla otevřena u příležitosti 50. výročí vyhlášení přírodní rezervace Kletě.

Pořadatelům i více než třem desítkám ostatních účastníků, kteří se v ten den na vrcholu Kletě soustředili, toho dne počasí přálo. Podzimní sluníčko zalilo dominantu krumlovského regionu zlatavým podzimním osvětlením. Všichni milovníci přírody tak měli možnost pokochat se nádherným výhledem do kraje. Kletě je přijala opravdu slavnostně. Krátce po desáté hodině uvítal účastníky vedoucí Správy CHKO Blanský les RNDr. Jan Flašar. Po něm se ujal slova ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny RNDr. František Pelc. V krátkém vystoupení připomněl padesátileté trvání zdejší přírodní rezervace a význam CHKO Blanský les. Zdůraznil přitom spolupráci s lesníky a jejich podíl na této akci i na veškeré činnosti, která je v rámci CHKO realizována.

— Vedoucí správy pak pozval všechny přítomné na rozhlednu, ve které mohli zhlédnout výstavku dokumentující dlouhodobé tradice péče o přírodu v regionu Blanského lesa, zejména o Kletě, která je jeho dominantou. Po zhlédnutí výstavky účastníci vystoupili na rozhlednu a využili příhodného počasí a optimální viditelnosti k rozhledu do malebné jihočeské krajiny.

— Poté se většina účastníků vydala po trase nově otevřené stezky, aby zhlédla některé zajímavosti zdejší přírodní rezervace. Naučná stezka má osm zastavení s informačními panely, charakterizujícími zdejší geologii a morfologii, květenu a vegetaci, lesy v CHKO, faunu, lesní mravence a horu Kletě. Stezka začíná na vrcholu Kletě a končí nedaleko výchozího bodu u zdejší hvězdárny.

CHARAKTERISTIKA CHKO BLANSKÝ LES A ZAJÍMAVOSTI JEHO OKOLÍ

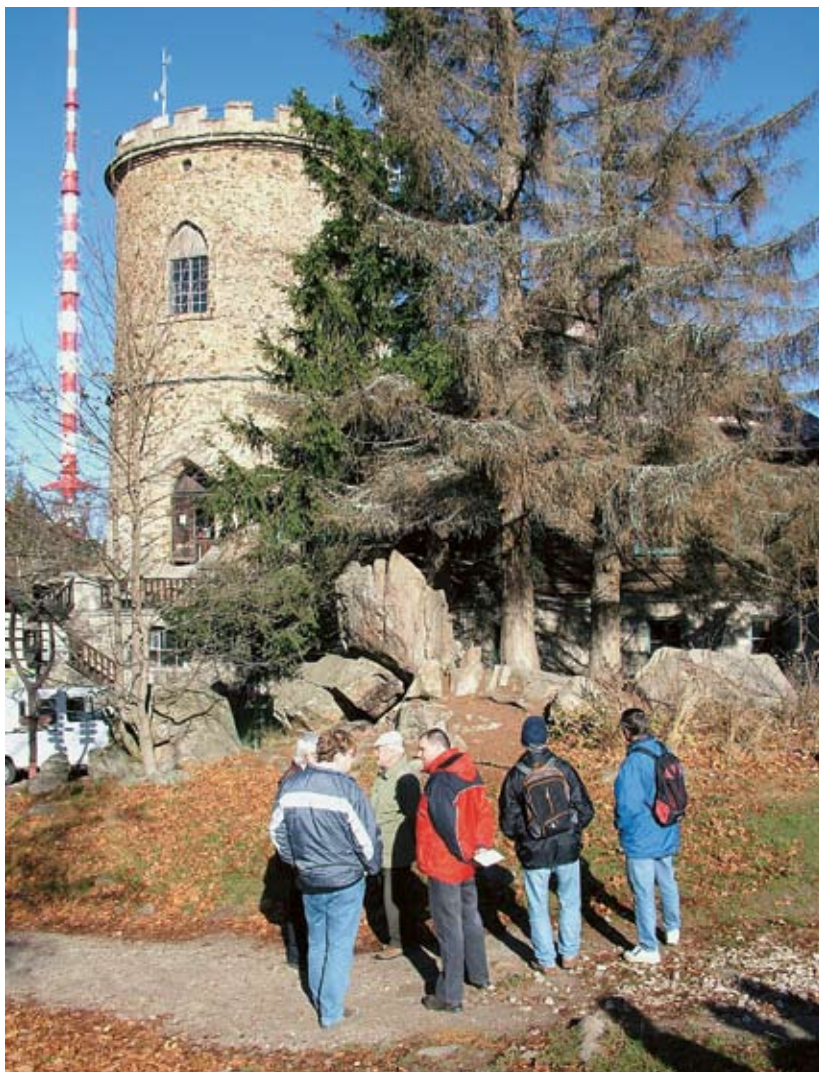
CHKO Blanský les byla vyhlášena v roce 1989. Tento pozoruhodně zachovalý krajinný celek, který se rozkládá v předhůří Šumavy na ploše 21 235 ha, není příliš poznamenán negativními vlivy lidské činnosti. Blanský les je zalesněná vrchovina až hornatina ve tvaru podkovy otevřené k jihovýchodu. Nejvyšším bodem je Kletě se svými 1 084 m nadmořské výšky. Její nejstarší dochovaný název „Na Klethi“ je uveden na darovací listině Přemysla Otakara II. z roku 1263. Známa je zdejší rozhledna a především hvězdárna.

— Celá oblast leží v dešťovém stínu Šumavy, proto je chudá na srážky. Současně její klima ovlivňuje teplý „alpický fén“, který zde výrazně zvyšuje teplotu vzduchu. Průměrné roční srážky se pohybují okolo 720 mm, zatímco na nedaleké Šumavě je jejich roční průměr téměř dvojnásobný. V Křemžské dolině (vnitřní část pomyslné podkovy) jsou srážky ještě o poznání nižší v důsledku závětrného efektu Kletě. Průměrný roční srážkový úhrn tu činí pouhých 560 mm. Celá oblast včetně vrcholových

partii je chudá na sněh. Lesy pokrývají 56 % CHKO, podíl listnáčů je 27 %. Až do středověku zde byly původní bučiny. Nyní to jsou smíšené podhorské lesy s převahou buku. Na území CHKO žije 52 druhů savců, z toho 12 zvláště chráněných. Hnízdí tu 115 druhů ptáků, 41 z nich je rovněž zvláště chráněných.

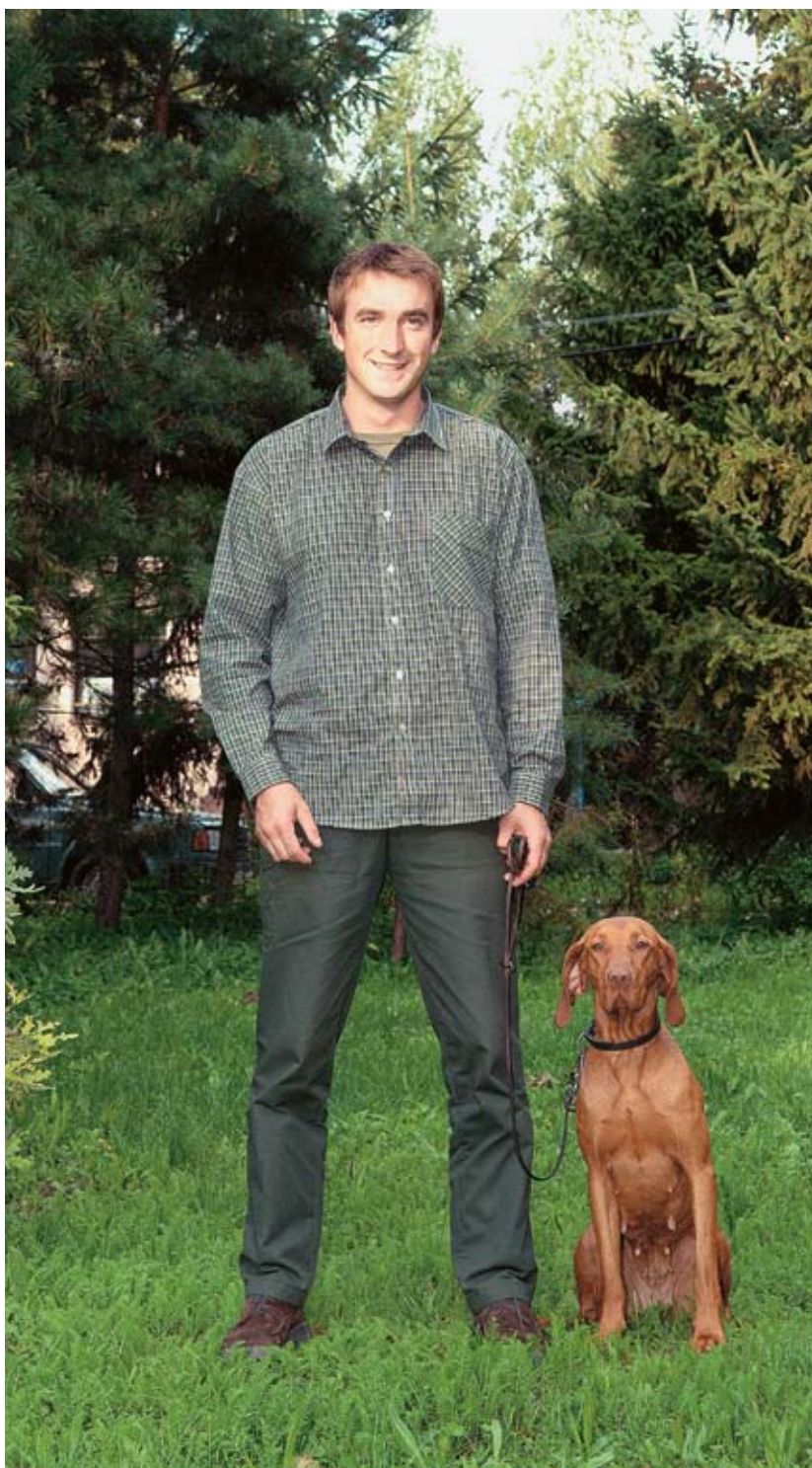
— Archeologické nálezy dokládají zdejší nejstarší osídlení člověkem již ve starší době kamenné. Historicky významné je nedaleké keltské oppidum u Třisova. Ve středověku zde dominoval rod Rožmberků, později pak Schwarzenberkové. V přímé blízkosti Kletě leží město Český Krumlov a gotický klášter Zlatá Koruna, národní kulturní památka. — Jan Brandejs

Rozhledna na Kleti

také pes formuje svého cvičitele

V rubrice Mezi námi píšeme o zaměstnancích Lesů České republiky, kteří vynikají v oborech mimo svoji profesi, případně mají zajímavé koníčky nebo neobvyklé zážitky a podobně. Mezi ně patří také sedmadvacetiletý revírník LS Černá Hora Ing. Jiří Indra. Aktivně se věnuje kynologii a letos v říjnu se skvěle umístil na 28. mistrovství světa v lovu s ohaří v Itálii, na němž soutěžilo kolem 250 psů.

Mistrovství světa se konalo ve dnech 7.–9. října v okolí městečka Pieve St. Stefano asi dvě stě kilometrů severovýchodně od Říma. Jednou jeho součástí byla i soutěž Svatého Huberta pro lovce s ohaří, která se běžela v neděli 8. října a v níž se zaskvěl kolega Indra se svou Diansou z Panských lesů, fenkou maďarského krátkosrstého ohaře.

— Ale nechme hovořit přímého účastníka. „Ing. Jiří Indra si v soutěži mužů vedl velice dobře,“ popisuje průběh soutěže Svatého Huberta selektor a zároveň delegát české výpravy MUDr. Vlastimil Novotný. „Za svůj výkon byl ohodnocen padesáti devíti body, za které získal druhé místo ve skupině. Pan Miroslav Kalík podával rovněž výborný výkon. Jeho ohař Or vypracoval velice těžký bod na bažantu, ten však vzlétl přímo proti koruně, čímž nebylo možné vystřelit. Ale i tak se oba naši mladí vůdci neztratili – Ing. Jiří Indra byl v celkové klasifikaci na osmém místě a Miroslav Kalík na dvacátém druhém místě. Jako družstvo se v kategorii mužů umístili na místě sedmém. Je to velký úspěch a patří jim uznání za vzornou reprezentaci naší myslivecké kynologie.“

— Je velice potěšitelné, že mezi vůdci kontinentálních stavěcích psů se rekrutuje skupina mladých vůdců, kteří jsou velkým příslibem do budoucna.“

PÁR SLOV O MISTROVSTVÍ

S revírníkem Jiřím Indrou jsem se setkal v novotou vonící budově lesní správy. Oheň v krbu v zasedací místnosti sice nehořel, ale výhledu francouzským oknem přes terasu na nově opravený zámek tyčící se nad Černou Horou to na kráse nikterak neubralo.

— „Proč chcete psát právě o mně,“ zeptal se Ing. Indra poté, co jsme si potřáslí pravicemi. „Mezi kolegy jsou přece mnohem slavnější a zasloužilejší kynologové, kterým nesahám ani po kotníky.“ Padá několik jmen a já vysvětluji, že mohu psát jenom o lidech, o kterých se dozvím, na které dostanu tip. Navíc ten úspěch z Itálie je ještě čerstvý... Zároveň mi snad poprvé dochází, že napsat článku o práci se psy nebude vůbec jednoduché. Vždyť mezi lesáky se to myslivci jenom hemží, a co myslivec, to pejskař... A tak si nechávám vysvětlovat, jak takové závody na mistrovství světa probíhají, a přitom dospívám k přesvědčení, že se nesmím zapléstat do podrobností, že musím setrvat na své pozici laika.

— Jak již bylo řečeno, mistrovství světa v lovu s ohaří sestává ze dvou částí. Při vlastní soutěži MS se hodnotí především práce psa před výstřelem – jeho styl a systém hledání zvěře, vystavování, rychlost a vytrvalost... „V podstatě jde o to, najít v co nejkratším čase

zvěř, pevně ji vystavit a umožnit její ulovení," shrnuje Ing. Indra. Soutěží zvlášť angličtí ohaři a zvlášť ohaři kontinentální. České družstvo anglických ohařů obsadilo v Itálii druhé místo. Již potřeť za sebou!

— Soutěž MS Sv. Huberta je komplexnější, spojuje aspekty kynologické a technické při provozování lovu a je zaměřena na výchovu lovců k respektu vůči přírodě. Hodnotí se tedy nejen práce psa, ale i vystupování, způsobilost a sportovní duch vůdce. Soutěžícímu je přidělen prostor, nese si s sebou čtyři náboje a během dvaceti minut by měl se svým psem vyhledat a ulovit maximálně 2 ks zvěře, na niž je tato soutěž vypsána. Akce končí aportováním, předáním zvěře, a když je čas, tak i jejím ošetřením, např. „vyháčkováním“. Soutěží zvlášť muži a zvlášť ženy. „Základní myšlenkou této soutěže je návrat ke společenským tradicím lovu a k lovecké etice," vysvětluje Jiří Indra. „Právě proto se hodnotí i oblečení a vystupování lovce.“

VĚDĚL JSEM, ŽE BUDU LESNÍKEM

Když už jsme u těch tradic, Ing. Jiří Indra nepochází z tradičního lesnického rodu, v němž se řemeslo dědí z otce na syna. „Je to zvláštní, ale to, že budu lesníkem, jsem věděl už od dětství, kdy mě můj starší kamarád seznamoval s radostmi i strastmi myslivosti," říká mladý revírník. „Střední lesnickou školu jsem vystudoval v Hranicích a vysokou v Brně. Právě na vysoké jsem se začal aktivně věnovat kynologii.“ Dnes bydlí Ing. Indra na hájovně u Rájce-Jestřebí. Míval i šest psů najednou, teď má dva. Cvičí výhradně maďarské ohaře, a to pouze pro svoji potřebu. „Cvičival jsem psy, a nejen ohaře, i pro cizí lidi, ale už to nedělám," říká. Vlastní chovatelskou stanici Z tišnovských revírů.

— Diansa z Panských lesů je zatím jeho nejúspěšnějším psem. V rámci celostátního Klubu chovatelů hrubosrstých a maďarských ohařů byla vyhlášena fenou roku 2005 a 2006. Sám Jiří Indra byl klubem vyhlášen nejlepším vůdcem roku 2006. Společně letos vyhráli nejvyšší všestranné zkoušky v Maďarsku, které lze pro maďarské ohaře považovat za jakési „mistrovství Evropy“. Velkým úspěchem je také skutečnost, že Diansa splnila podmínky mezinárodního šampionátu práce a je čekatelkou mezinárodního šampionátu krásy.

S KONÍČKEM PŘES PŘEKÁŽKY

První a zřejmě největší těžkostí člověka, který se v okolí Černé Hory rozhodne cvičit lovecké psy, především ohaře, je nedostatek zvěře v okolní přírodě. Jiří Indra jezdí své psy trénovat jižně od Brna, šedesát kilometrů tam, šedesát kilometrů zpátky. To vše třikrát týdně.

I průměrný počtář dokáže z těchto údajů spočítat měsíční náklady při současných cenách benzínu. A nejsou to náklady jediné, vzhledem k nedostatku drobné zvěře chová Jiří Indra doma bažanty, koroptve a křepelky. A takový párek chovných koroptví přijde na 700 korun. Vysoké je i startovné na soutěžích... „Všechno je to otázka peněz," říká můj protějšek u dlouhého zasedacího stolu a já si uvědomuji, že podobná slova jsem slyšel i od revírníka, který jezdí v kočáře (LZ 10/06), i od revírníka fotografa (LZ 11/06). Přesto u obou láska ke koníčku zvítězila, stejně jako u revírníka kynologa. Koníček dokáže člověka přenést přes všechny překážky.

— „Ono to je tak," říká Ing. Indra. „Člověk má radost, když se mu podaří dobře vycvičit psa. Ale zároveň si uvědomuje, že i pes formuje svého cvičitele. Učí ho odpovědnosti, poctivosti, vytrvalosti, vnímavosti a trpělivosti, zkrátka vlastnostem, které jsou důležité i pro mezilidské vztahy.“ Tahle slova si ve svém zápisníku podtrhávám, protože se mi zdá, že by z nich mohl být dobrý titul.

OFF RECORD

Vypínám diktafon a dál si už jen tak nezávazně povídáme o všem možném. O tom, že u nás je při výcviku psů kladen důraz na aport, kdežto ve světě na práci před výstřelem, o problémech s ochránci přírody při výcviku loveckých psů, o „kamarádčkování“, které revírník Indra považuje za největší nešvar dnešní kynologie. Ale také o poznávání nových lidí, které spojuje stejná záliba, láska ke psům, o slastech a strastech kynologických soutěží. Prostě o tom, že kynologie je našeň, která spojuje. I tahle slova si podtrhávám.

— Pak se loučím, nasedám do služebního renaultu a nechávám se souvislým proudem kamionů unášet ze světa ušlechtilých čtyřnožců a jejich chovatelů zpět ku Svitavám, Litomyšli a Hradci Králové.

— Jaroslav Jonáš

v zimní přírodě

4 1
2 3
5

Zima je stejně krásná jako každé jiné roční období. Bělostná peřina přikryje celou krajinu, aby si příroda mohla lehce odpočinout a připravit se tak na další cyklus. Opravdu však odpočívají jen rostliny a stromy a sem tam některý zimní spáč, který v úkrytu přečkává zimní nepohodu.

Ostatní zvířata jsou čilá i během zimního období, a tak obohacují na první pohled smutný ráz zimní krajiny. Při toulkách zimní přírodou se můžeme setkat s celou řadou živočichů „toulajících“ se sněhem.

— Jdeme-li kolem nezamrzlé řeky, určitě zde potkáme hejno divokých kachen, které se sem slétlo z celého okolí, protože krutý mráz uzavřel hladiny všech rybníků, a tak jim zbývá jen proudící a nezamrzající voda v řece. Opatrně se přiblížíme a můžeme teleobjektivem 200 nebo 300mm pořídit slušný záběr hejna březňáček (obr. 1). Vyláká-li nás slunečné počasí, můžeme si na posedu u lesa počkat na příchod srnce, který má v tomto období parůžky ještě v lýči, a vyfotografovat ho 300mm objektivem (obr. 2).

— V zimním lese můžeme při troše štěstí spatřit i skupinu laní, které jsou velmi obezřetné a plaché. Abychom mohli z uctivé vzdálenosti pořídit jejich snímek, musíme mít dobrý vítr a teleobjektiv 500 mm (obr. 3). Čekáte-li na vysokém posedu několik hodin, můžete se stát svědky i takové příhody, kdy k vám do těsné blízkosti přilétne hladový puštík, který shání potravu. Opatrně přiložíte oko k hledáčku a jemně tisknete spoušť, ovšem puštík zahledne i ten pranepatrný pohyb, a jak rychle přilétl, tak rychle zase zmizí. Ze setkání vám zůstane jen rychlá „momentka“ uprostřed zasněžených větví, pořízená teleobjektivem 300 mm (obr. 4). V oboře se můžeme setkat i s divočkem, toulajícím se zasněženou krajinou. Toho na obr. 5 jsem fotografoval objektivem 210 mm.

ZÁVĚR

Dnes končí seriál „Škola praktické fotografie“, v němž jsem vás chtěl seznámit s některými možnostmi fotografování přírody. Na konkrétních případech jsem vám ukázal, jak to dělám já. Možná, že pro někoho z vás to byla známá věc, pro jiné to však mohlo být poučné, a tak jsem rád, že mi redakce Lesu zdar umožnila tento seriál vytvořit. Lovy s kamerou uprostřed přírody se mi staly doplňkem života. Zažil jsem při nich mnoho krásných okamžiků, a jelikož seriál měl příznivý ohlas, setkáte se i v příštím roce s některými zajímavými snímky, které se mi podařilo v přírodě pořídit.

— Všem čtenářům Lesu zdar a příznivcům přírody přeji krásné a spokojené Vánoce a mnoho úspěchů v příštím roce. Fotografům pak „dobré světlo“ a mnoho krásných snímků.

— Jaromír Zumr st.

na Svatém Hubertu se soutěžilo

V areálu loveckého zámku Svatý Hubert uspořádala 2. 11. 2006 Lesní správa Lužná ve spolupráci s KI Brandýs nad Labem již třetí Svatohubertský den s Lesy České republiky.

S nápadem uspořádat na svátek svatého Huberta, patrona myslivců, dětský den v areálu loveckého zámku přišel před třemi lety místní revírník p. Šika. Oslovil základní školu v nedaleké Jesenici, kde nám každoročně děti sbírají kaštiny pro zvěř. Vedení školy bylo akce nakloněno a soutěžní den se mohl začít připravovat. Tenkrát začal turistickým výšlapem z Jesenice do osady Svatý Hubert, při kterém děti během pětikilometrové trasy plnily různé přírodovědné úkoly – ty jim připravili jejich učitelé a nejstarší spolužáci. Odměnou za takto zdolanou cestu jim bylo opékání špekáčků v areálu loveckého zámku, připravené lesní správou. V loňském a letošním roce se již přípravou i průběhem

celé akce zabývali zaměstnanci LS Lužná a KI Brandýs nad Labem.

— Vlastní soutěže letos probíhaly v okolí loveckého zámku. Soutěžního dne se zúčastnilo 230 žáků základní školy a přibližně 50 dětí ze Speciální a zvláštní školy v Jesenici. Každé z dětí si mohlo vyzkoušet dávný klukovský nástroj – prak. Na dalších stanovištích si děti ověřovaly své znalosti v poznávání větviček, šišek, ptáků, květů a hub; určovaly, „co do lesa nepatří“, sestavovaly puzzle brouků a v neposlední řadě pak měly příležitost vhodit smrkovou šišku do úst nenasytných loupežníků. Velký zájem, tak jako v loňském roce, byl o střelbu ze vzduchovky. Splnění úkolu na každém stanovišti bylo potvrzeno do účastnického lístku a po absolvování všech disciplín získal každý účastník od LČR malý dárek – obrázkové puzzle a dřevěné jojo. Zbývající dárky obdrželo vedení školy k využití pro své vlastní školní soutěže. Nedílnou a samozřejmou součástí akce bylo již tradiční opékání buřtíků.

— Svatohubertský den jsme v letošním roce pořádali již potřetí, a to tradičně ke svátku svatého Huberta. Bohužel, počasí nám ve dvou ze třech pořádaných akcí nepřálo – v loňském roce celý den pršelo, letos nás ráno přivítal poprašek sněhu. Snad nám svatý Hubert odpustí, ale budeme-li jeho svátek oslavovat obdobně i příště, oslavíme jej již pravděpodobně koncem září, kdy k nám, jak věříme, bude počasí nejspíš vlídnější.

— V závěru bych tímto rád poděkoval všem spolupracovníkům z LS Lužná a KI Brandýs nad Labem, kteří se na organizaci této pěkné akce podíleli.

— Pavel Vomastek, Lesní správa Lužná

den s LČR na Lesní správě Loučná nad Desnou

Dne 22. 9. 2006 se i LS Loučná nad Desnou připojila k celé řadě lesních správ, které zorganizovaly Den s LČR pro naše nejmenší. Pro uspořádání této propagačně-vzdělávací akce jsme využili areál parku Lázní Velké Losiny a metodické pomoci DDM Vila Doris Šumperk.

Celkem 190 žáků třetích až pátých tříd základních škol v Loučné nad Desnou, Rapotíně a Velkých Losinách absolvovalo během dopoledních hodin více než deset disciplín, ve kterých prokazovali znalosti přírodních věd, lesního hospodářství i myslivosti. Na pracovním listu, který obdržel každý účastník soutěže, se vyplňovaly úkoly jednotlivých stanovišť.

— U zastavení ochrany lesa si děti nakreslily pod drobnohledem zvětšeného lýkožrouta smrkového, u stanoviště s poznáváním dřevin si nalepily semínko některé z lesních dřevin, naučily se, že ptáky je možno poznávat i podle hlasů, dozvěděly se, že stáří stromu je možné zjistit podle letokruhů, vyzkoušely si poznávání přírodnin hmatem a splnily spoustu dalších úkolů, jež bezpochyby přispěly k rozvíjení jejich kladného vztahu k přírodě a lesu.

— Určitě příjemným zpestřením byl sportovně laděný doprovodný program se střelbou ze vzduchovky a kuše,

hmatovým chodníkem a hodem na cíl. Všichni účastníci na závěr obdrželi malý dárkový balíček s reklamními předměty LČR a svačinu. O hodnotnější ceny pak losovali v tombole, o kterou byl nebývalý zájem. Touto cestou bych rád poděkoval Bc. Anežce Pavlišové z GŘ za vstřícnost a ochotu, všem přítomným současným i bývalým zaměstnancům LS Loučná nad Desnou za celodenní trpělivost s dětmi, Lázním Velké Losiny za zájem i sponzorské dary do tomboly a v neposlední řadě DDM Vila Doris za metodickou pomoc.

— Zdá se, že se akce setkala s velkým ohlasem a přivítaly ji s povděkem všechny oslovené základní školy v regionu, což pro nás všechny bylo příjemným překvapením. Není ani tak důležité, aby děti věděly, kdo to pro ně organizoval, ale aby věděly, jak se mají chovat v lese a v přírodě vůbec. Těším se na další ročník, do kterého všichni půjdeme již o něco zkušenější.

— Ing. Tomáš Pospíšil, lesní správce LS Loučná nad Desnou

LČR pomáhajú ohrozeným druhům

Vlk – krvelačná bestie, alebo mírný beránek?

Také v tomto čísle budeme hovoriť o zveri, ktorá nenecháva nikoho chladným. Vlk je opreden mnoha povestmi, fámami a predsudky. Pretože v Česku mnoho zkušeností s vlkom nemáme, požádali sme o pojednání na téma soužití této šelmy s člověkem opět odborníka na slovo vzatého – prof. Pavla Hella a jeho spolupracovníky ze Středoevropského institutu ekologie zvěře.

V minulosti vlka naozaj považovali za krvilačnú bestiu ohrožujúcu aj ľudí. Preto bol nemilosrdne prenasledovaný a vo väčšine európskych štátov aj vyhubený. V súčasnosti naopak, najmä fundamentalistickí ochrancovia prírody sa z neho snažia urobiť dobráckeho a mierumilovného baránka loviaceho výlučne len choré a slabé zvieratá a preto ho vraj netreba ani početne regulovať. Tieto svoje idealistické názory veľmi vehementne propagujú vo všetkých médiách, s čím majú úspech najmä u mestského obyvateľstva vzdialeného od prírody. Kto má teda pravdu, aká je realita o vlkovi? Skúsme sa nad tým spoločne zamyslieť bez emócií, idealizácie, či ideologizácie.

VLK A CHOV RATICOVEJ ZVERI

Vlk je mäsožravec a podľa prof. Bibikova (1988) skonzumuje ročne 500–800 kg mäsa. Loví najmä raticovú zver a konzumuje kadávery (čím vykonáva v prírode významnú sanitárnu službu), ale loví samozrejme aj menšiu korisť, ktorá mu však dáva len minimum biomasy a energie potrebnej na prežitie. Ved' napr. jeden hraboš váži len 30 g, ale jeden srnec 20 000 g, teda 660 krát viac, a pri jelenej zveri je tento rozdiel ešte podstatne väčší. V slovenských Karpatoch je jeho hlavnou korisťou jelenia a diviacia zver, čo potvrdili aj analýzy obsahu 205 vlčích žalúdkov (Hell – Slamečka – Gašparík, 2001) a potvrdzujú to aj pripojené grafy. Z nich vyplýva, že najväčšia závislosť je medzi počtom ulovených vlkov na jednej a jelenej a diviacej zveri na druhej strane (hodnota Pearsonovho korelačného koeficienta je pri týchto závislostiach najvyššia). Menej významný je tento vzťah medzi vlkom a srnčou zverou, čo súvisí najmä s tým, že absolútna väčšina srnčej zveri žije na Slovensku v súčasnosti mimo areálu vlka.

— Ak by vlk získaval len 600 kg zo svojej ročnej spotreby mäsa z raticovej zveri a ak by priemerná hmotnosť jednej jeho koristi bola len 25 kg (ved' loví aj veľa mláďat a často celú svoju korisť ani nespotrebuje a priživujú sa na nej krkavce, líšky a iná zver), bolo by to priemerne 24 ks ulovenej raticovej zveri. Ak by sme uvažovali s tým, že na Slovensku máme v súčasnosti najmenej 250 vlkov, je to minimálne 6000 ks strhutej raticovej zveri ročne! Pri súčasných (nízkych) cenách diviny to predstavuje hodnotu asi 9,75 mil. Sk ročne.

— Je nesporné, že vlk loví prednostne takú zver, ktorej sa môže zmocniť najľahšie, s najmenším výdajom energie, teda chorú, poranenú, slabú, prestarnutú a mladú. Tým významne prispieva k udržaniu dobrého zdravotného stavu a kondície svojej koristi, ako aj správnej sociálnej štruktúry jej populácie. Ale sme zistili, že často

uloví aj celkom zdravú, silnú a vitálnu zver, napr. aj silné jelene stredného veku, čo pre svorku vlkov nie je žiadnym problémom. Často sa stáva, že vlky zoženú takého jedinca do nejakej strmej rokliny a tam pri potoku ho zabijú. Vlky lovia príležitostne aj túlavé psy a líšky, čo je na prospech poľovníctva. Sú však známe prípady aj ulovenia poľovného psa počas poľovačky.

— Pripojené grafy veľmi presvedčivo poukazujú aj na to, že keď sa početnosť vlka podľa potreby intenzívne, ale trvalo udržateľným spôsobom reguluje, z celoštátneho pohľadu neohrozuje významnejšie chov raticovej zveri, resp. ho do určitej miery narušuje len lokálne najmä v tých poľovných revíroch, kde lovia rodičovské jedince, odchovávané väčší počet vlčiat. Vidíme, že stúpali úlovky (a teda zrejme aj stavy) nielen raticovej zveri, ale aj vlkov. Pokles počtu ulovených diviakov a jeleňov v prvej polovici deväťdesiatych rokov, viditeľný na grafoch, nespôsobil predácia vlkov, ale nadmerný legálny i ilegálny lov týchto druhov počas reorganizácie revírov v dôsledku zmien vlastníckych vzťahov k nim. Ani pokles lovu vlkov v druhej polovici týchto rokov nespôsobil zníženie ich početnosti, ale zneistenie poľovníkov, lebo legislatíva MP SR lov vlka povoľovala, ale legislatíva MŽP SR ho zakazovala. V niektorých štátoch sveta zaviedli úplnú ochranu vlka alebo ju aspoň značne zintenzívnili, avšak čoskoro zistili, že to nie je dobré a že tohto predátora treba regulovať. Na Aljaške napr. znovu povolili lov vlkov z lietadiel, lebo natoľko decimovali tamojšiu losiu populáciu, že sa stávala poľovnícky neobhospodarovateľnou. Aj v Škandinávii, ba dokonca aj vo Francúzsku opäť povolili obmedzený a prísne kontrolovaný lov vlka najmä v záujme zníženia strát na kočovne chovaných soboch a na ovciach.

VLK A CHOV HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT

V dávnej minulosti aj u nás ničili vlky veľa hospodárskych zvierat, ktoré sa chovali veľmi extenzívne, bez dostatku pevných maštali na zimné ustajnenie a veterinárneho zabezpečenia. V súčasnosti sa starostlivosť o tieto zvieratá zlepšila a napr. v roku 2004 zahubili vlky „len“ 316 hospodárskych zvierat, prevážne oviec, v celkovej hodnote 0,53 mil. Sk. Z celoštátneho pohľadu je to síce bagatel', ale z lokálneho pohľadu konkrétneho poškodeného subjektu to nie je málo. Horšie je, že poškodení nedostali žiadnu náhradu, lebo seriózne odškodnenie je jednou zo základných podmienok pre zachovanie vlka v našej prírode. Tieto náhrady má vyplácať rezort MŽP SR, no celý postup je natoľko zbyrokratizovaný, že poškodený vzniknutú škodu niekedy radšej vôbec ani nezahľási. Potom sa stáva, že „spravodlivosť“ zoberie

do vlastných rúk“ a vlka uloví trebárs aj v čase ochrany. Ani chov sobov v Laponsku, resp. oviec, kôz, tiav a jakov v Mongolsku si nemožno predstaviť bez intenzívnej regulácie počtosti vlkov. Tieto šelmy v Mongolsku vážne ohrozujú aj reintrodukcii koňa Przewalského (tarpana). Takisto ani na karpatských holiach sa ovčiari nezaobídu bez početnej regulácie vlčej populácie.

— V noci musia byť ovce uzavreté v košiari chránenom elektrickým oplôtom a cez deň sa musia pásť pod dozorom pastierov a silných strážnych psov, integrovaných do čriedy. Teda nestačia len obyčajné pastierske psy, vycvičené na naháňanie a zavražďovanie oviec. Bez toho chovateľ stráca nárok na úhradu škody, ktorá môže byť niekedy značná. Neraz sa totiž stáva, že vlky po vniknutí do košiara zabijú alebo vážne porania naraz aj niekoľko desiatok oviec.

NAPÁDA VLK ČLOVEKA?

Zdravý vlk v súčasnosti v Európe ani v Amerike na človeka neútočí, v tom majú ochrancovia prírody a priatelia vlkov skutočne pravdu. Ale rozprávka „O červenej čiapočke“ môže aj napriek tomu mať reálny základ. Veď napr. v indických štátoch Uttar Pradeš a Bihar vlky aj v súčasnosti každoročne zabijú a z časti aj zožerú desiatky detí. V štáte Bihar dostanú pozostalí za jedno dieťa náhradu 300 USD, čo sa približne rovná ročnej mzde poľnohospodárskeho robotníka. Aj v Rusku zabili vlky po druhej svetovej vojne veľa detí (maximálne do veku 12 rokov), najviac v Kirovskej (Vjatskej) oblasti. Podrobne o tom píše Pavlov (1990) vo svojej monografii o vlkovi, v ktorej presne uvádza lokality, dátumy i mená a vek obetí. To súvisí s tým, že tam bol hlad a bieda, v obciach boli len ženy, deti a starci, palné zbrane nemali k dispozícii a hladné vlky sa stali veľmi drzími a stratili obavu pred človekom. Keď sa hospodárska situácia ľudí na vidieku zlepšila a početnosť vlčej populácie znížila, tieto problémy okamžite prestali. Z dávnejších čias existujú aj v škandinávskych cirkevných matrikách záznamy o deťoch, ktoré zabili vlky. Tieto údaje však fundamentalistickí ochrancovia vlkov nechcú vziať na vedomie.

— Zo Slovenska existuje z druhej polovice 20. storočia len jeden vierohodný záznam o útoku zdravého vlka na

človeka, a to z roku 1951 v chotári obce Štefúnov pri Giraltovciach na východnom Slovensku. Vtedy vlčica napadla kravu a vytrhla jej kus mäsa zo stehna. Pastier Juraj Juhász ju šiel ratovať, ale vlčica sa pustila aj doňho, zvalila ho na zem, no po dlhom zápoleň sa mu podarilo vlčicu zadusiť. Pastier sa potom dlhší čas liečil v prešovskej nemocnici. Vlčica bola vyšetrená na besnotu, ale nález bol negatívny. Besný vlk je však aj pre človeka veľmi nebezpečný, čo je známe z celosvetového areálu tejto šelmy. Spravidla migruje na veľké vzdialenosti, pričom pohryzie množstvo domácich zvierat, zveri a napáda aj človeka. Ursínyi a Stolzová – Sutorisová (1970) uvádzajú vo svojej monografii o besnote niekoľko takýchto prípadov zo Slovenska, pri čom besné vlky pohryzli aj 4 ľudí, z ktorých dvaja aj zomreli.

— Záverom k tejto problematike však môžeme konštatovať, že zdravý vlk človeka v súčasnosti u nás nenapáda, naopak, zďaleka sa mu vyhýba. Dokonca ani pri vyberaní vlčat z brloha (čo je u nás v súčasnosti zakázané) ich vlky pred človekom nebránia.

COMEBACK VLČEJ POPULÁCIE A JEJ REGULÁCIA

Prírastok vlčej populácie môžeme odhadnúť asi na 50 % z JKS. Napríklad ak máme svorku 6 vlkov, z ktorých má prírastok len alfa samica, a keď táto vychová len 3 vlčatá, je to presne 50 %. Pravda, je to len teoretická úvaha, lebo počet odchovaných mláďat môže byť aj podstatne vyšší, ale aj nižší, napr. v dôsledku nejakej choroby alebo iného úhynu. V každom prípade to však potvrdzuje potrebu početnej regulácie vlčej populácie, ak je táto stabilizovaná, aby nespôsobovala príliš veľké straty na zveri a hospodárskych zvieratách. To potvrdzujú aj spomínané poznatky z Laponska, Mongolska atď. Aj u nás bolo hospodárenie s raticovou zverou v areáli vlka úspešné aj preto, že sa jeho početnosť regulovala. Ak sa to nedeje, začne sa vlk rozširovať aj do oblastí, kde je nežiadúci. To sa potvrdilo napr. aj v Yellowstone národnom parku, kde bol vlk vyhubený, ale nedávno ho umelo opäť introdukovali, ale ho neregulovali, takže sa veľmi rýchlo rozmnožil a rozširuje sa už aj mimo NP, z čoho vznikajú veľké problémy a požaduje sa jeho regulácia.

— Vĺčia populácia u nás doposiaľ po každej vojne neobvyčajne vzrástla, ale v časoch mieru a blahobytu bola potom zlikvidovaná na minimum. Po druhej svetovej vojne však k tejto likvidácii už nedošlo. Zaslúžili sa o to najmä nové vedecké poznatky o úlohe vlka v ekosystéme, mnohé krásne filmy a knižné publikácie, ako aj legislatívne opatrenia. Vlk na Slovensku dostal čiastočnú ochranu po prvýkrát v roku 1975 a môžeme konštatovať, že už najmenej 200 rokov nežilo u nás toľko vlkov ako v súčasnosti a to aj napriek nárastu počtu obyvateľstva a silnej denaturalizácie krajiny. Vlk v súčasnosti na celej severnej pologuli znova značne rozšíril svoj areál a zvýšil svoju početnosť.

— Pokiaľ ide o lov vlka, tento sa realizuje buď náhodou pri poľovačkách na inú zver, ale aj cielene, napr. čakaním na zdochlinisku a na nadhánkach. Tie sú úspešné najmä vtedy, keď sa vlky obstopujú a lokalita, kde sú zaľahnuté, uzavrie odrádzadlami, čo je zaužívané najmä v Rusku a Poľsku. Napodobňovaním vytia vlkov ich možno dobre lokalizovať, niekedy dokonca aj privábiť. Touto metódou úspešne spočítavali napr. šakaly v Maďarsku. Trávenie a chytanie do želez môže vĺciu populáciu vážne ohroziť a je u nás zakázané.

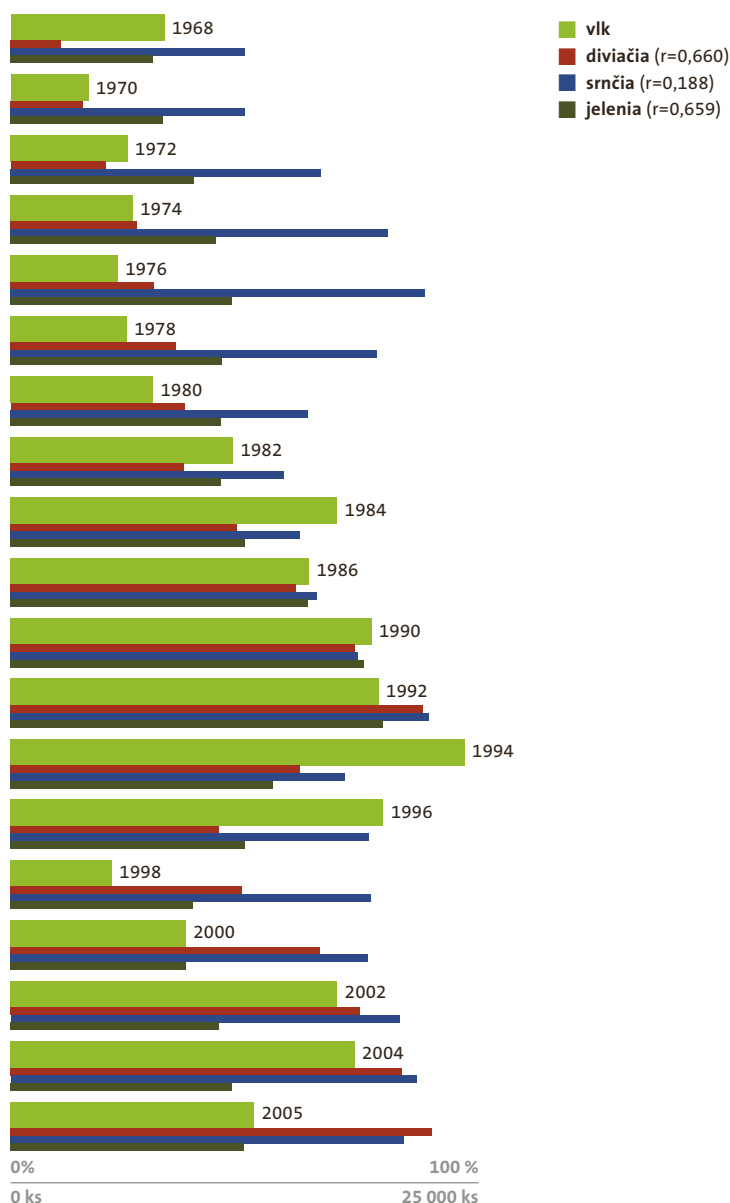
ZÁVER

— V budúcnosti môžeme pravdepodobne očakávať vznik vĺčích populácií napr. aj v susednej Českej republike (pri hraniciach so SR už sú), v Rakúsku a v Nemecku (tu už trvalo žijú dve svorky, ktoré sa aj úspešne reprodukovujú). Všetko závisí od toho, či im to dovoľíme, či budeme k tomuto predátorovi tolerantní. Treba však na to pripraviť nielen poľovnícku obec, ale aj ostatné obyvateľstvo a osobitne aj chovateľov hospodárskych zvierat na pastvinách. Regulovať ho môžeme začať až potom, keď bude populácia stabilizovaná. Ak sa vrátíme k nadpisu tohto príspevku, môžeme konštatovať, že vlk nie je ani krvilačná beštia, ani neviný baránok, ale zviera, ako každé iné – len trochu problémovjšie. Treba ho chrániť, v únosnom počte zachovať a podľa potreby trvalo udržateľným spôsobom regulovať.

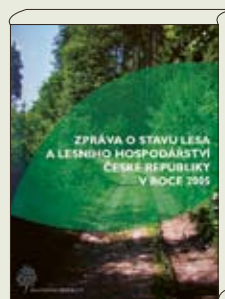
— Pavel Hell, Jaroslav Slamečka a Matúš Rajský, Stredoeurópsky inštitút ekológie zveri Wien – Brno – Nitra

— foto Ing. Tomáš Pospíšil

Vzťah medzi dynamikou úlovku vlka a diviacej, srnčej a jelenej zveri na Slovensku v rokoch 1968–2005. Ulovok vlka je vyznačený v % (100 % = 157 ks), ulovok raticovej zveri v ks:

nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

ZPRÁVA O STAVU LEŠA A LESNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2005

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR v Lesnické práci, s. r. o., Praha, 2006 /přiděleno technické knihovně LČR HK/

PRAVIDLA HOSPODAŘENÍ PRO TYPY LESNÍCH PŘÍRODNÍCH STANOVÍŠŤ V EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALITÁCH SOUSTAVY NATURA 2000

Výsledek jednání pracovní skupiny ustavené při MŽP ČR a složené ze zástupců Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Lesů České republiky, s. p., Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, Vojenských lesů a statků ČR, s. p., a Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví.

— Materiál se skládá ze dvou základních částí. První část shrnuje priority ochrany typů přírodních stanovišť a obecně platné zásady hospodaření na úrovni celých evropsky významných lokalit a na úrovni porostních skupin (nikoliv na úrovni jednotlivých obnovných prvků uvnitř nich), reprezentujících typy lesních přírodních stanovišť, které jsou v konkrétních evropsky významných lokalitách předmětem ochrany. Druhá část se detailněji zabývá jednotlivými typy přírodních stanovišť. Prezentuje škálu zastoupených biotopů a dotčených souborů lesních typů. Uvádí modely přirozené druhové skladby daných souborů lesních typů na základě Hospodářských doporučení podle hospodářských souborů a pod-souborů (příloha časopisu Lesnická práce č. 1/1997). Shrnuje základní

charakteristiky typu stanoviště a opatření, která vzhledem ke specifickým podmínkám nejsou postihnutelná na obecné úrovni. V obou částech jsou uvedena nezbytná opatření, jejichž aplikace je pro zachování současného stavu přírodního stanoviště limitující, a dále doporučení, směřovaná zejména k jeho zlepšení.

Vyd. Ministerstvo životního prostředí ČR, Praha, 2006, v odborném časopise pro životní prostředí PLANETA č. 9/2006 /přiděleno technické knihovně LČR HK/

SNIŽOVÁNÍ ŠKOD ZVĚŘÍ V LESE

František Havránek, Karel Bukovjan, René Czudek a Eva Císlarová

— Brožura postupně probírá následující problematiku – zvěř jako součást krajiny, historie vzniku a hodnocení škod zvěří na lese, způsoby ochrany lesa proti škodám zvěří a stanovení náhrady škod na lese.

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2005 /darováno vydavatelem technické knihovně LČR HK/

HOSPODAŘENÍ V MALÉM LESE

Václav Šrámek, Jana Holečková

— Souhrn nejnужnějších poznatků a informací o lese a o hospodaření v něm má seznámit vlastníka malého lesa s tím, jak jeho les žije, a umožnit mu pochopit opatření, která v jeho lese navrhuje jeho odborný lesní hospodář a která směřují k lepší péči o rodový majetek.

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2006 /darováno vydavatelem technické knihovně LČR HK/

ČERNÁ ZVĚŘ V KULTURNÍ KRAJINĚ

František Havránek, Karel Bukovjan, Roman Urbanec a Libor Řehák

— Brožura se postupně zabývá historií černé zvěře, biologií prasete divokého, aplikací údajů o prostoro-rové aktivitě zvěře do chovatelských opatření, odchytém zvěře, strategiemi regulace populace zvěře, koordinovaným hospodařením se zvěří, škodami způsobenými černou zvěří a řešením tohoto problému, nemocemi prasete divokého.

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2005 /darováno vydavatelem technické knihovně LČR HK/

STROM, LES, PŘÍRODA A ČLOVĚK (...BYLO TĚŽ ŘEČENO ČI NAPSÁNO O LESE A PŘÍRODĚ)

Sestavil Vladimír Foltánek

— Autor soustředil do útlé brožurky výroky a úryvky textů klasiků a lidí moudrých a zkušených, kteří vážně i s humorným nadhledem vzdávají úctu stromům, lesu a přírodě a vnímají postavení člověka v přírodní harmonii.

— Brožura je rozdělena do následujících částí: Moudra moudrých, Aforismy a sentence, Z mytologie vztahu člověka ke stromům, Zaškrtnuto v textu knih, Odkazy vytesané do kamene, Přímě do duše (text písní).

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2004 /darováno vydavatelem technické knihovně LČR HK/

KULT STROMŮ V ZEMÍCH KORUNY ČESKÉ

Marie Hrušková

— Kniha je průvodcem vzájemnou historií soužití lidí a stromů na našem území. Shrnuje fakta, která v překladové literatuře na toto téma nenaleznete, a je určena všem, kteří mají o stromy zájem a znají – nebo alespoň tuší – jejich hodnotu.

Vyd. Abonent ND, nakladatelství a knižní klub Národního divadla, Praha, 2005 /darováno Ministerstvem zemědělství ČR technické knihovně LČR HK/

KOMÁŘI V LUŽNÍM LESE JIŽNÍ MORAVY

Oldřich Šebesta

— Publikace se věnuje nepříjemnému fenoménu v lužních lesích na dolním toku řeky Moravy a Dyje – komárům. Po krátkém úvodu se autor zabývá zařazením a biologií komárů, druhy komárů na jihovýchodní Moravě, hlavními línými kalami druhů, situací v posledních letech, přenaščením ná- kaz komárů a bojem proti komárům. Publikace vyšla i v anglickém jazyce pod názvem „Mosquitoes in South Moravian floodplain forests“.

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2006 /darováno vydavatelem technické knihovně LČR HK/

MINULOST A SOUČASNOST LESŮ MĚSTA JAROMĚŘE

Václav Němec

— Publikace, která si klade za cíl uchovat historii a přehled vývoje

lesů města Jaroměř, je uspořádána podle dostupných pramenů a svědectví pamětníků, ke kterým se řadí i autor – ing. Václav Němec, pamětník rozvoje lesů města Jaroměř do roku 1953, lesní rada, odborný lesní hospodář a znalec pro lesnictví a myslivost. Pro přehlednost je obsah publikace rozdělen podle lesnických činností, a v rámci těchto činností podle časových období, která měla významný podíl na tom, jak lesní majetek vznikala, rozrůstal se a měnil, a to až do 31. prosince 2005.

Vyd. Město Jaroměř, Městská knihovna Jaroměř a Městské lesy Jaroměř, s. r. o., Jaroměř, 2006

/darováno autorem, ing. Václavem Němcem, technické knihovně LČR HK/

POMOC ZVÍŘATŮM Z NAŠÍ PŘÍRODY V NOUZI

Věra Aladzasová-Příbylová

— Doporučení Ústřední komise pro ochranu zvířat jsou v této brožuře prezentována dodržováním zásad lidské pomoci volně žijícím zvířatům v naší přírodě.

Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2005

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

DÁLE BYLY TECHNICKÉ KNIHOVNĚ LČR PŘIDĚLENY NÁSLEDUJÍCÍ DVD:

SEMENÁŘSKÝ ZÁVOD V TÝNIŠTI NAD ORLICÍ

— Semenářský závod Lesů ČR v Týništi nad Orlicí patří ke špičkovým evropským zařízením tohoto druhu.

Lze zde jednorázově uložit až 900 tun šišek, ze kterých se získávají semena, která se skladují v chladících nebo mrazících boxech. Je zde možné uskladnit na 60 tun semen jehličnatých i listnatých lesních dřevin, okrasných i cizokrajných druhů a v mrazírenské hale 80 tun bukovic. Semenářský závod provádí i předosevní přípravu včetně laboratorních rozborů a termoterapii žaludů – nechemické ošetření proti škůdcům. Ve všech těchto činnostech je Semenářský závod v Týništi nad Orlicí evropskou špičkou. Volnou kapacitu horkovzdušných komor závod využívá i k sušení desítek tun šípků a kaštanů. Pro rady a zkušenosti si do Týniště nad Orlicí jezdí odborníci z celého světa. Dokument

Lze zhlédnout s českým, anglickým a německým průvodním slovem. DVD pro Lesy České republiky, s. p., vyrobila agentura Century, s. r. o., 2006

NA VRCHOLECH JESENÍKŮ

— Videopořad o zajímavých místech největších moravských hor doplněný poutavým komentářem, hudbou a leteckými záběry zavede diváka na Praděd, Petrovy kameny, Velkou kotlinu, Ovčárnu, Bílou Opavu, Karlovu Studánku, Dlouhé Stráně, Ramzovou, Šerák, Kepník, Vozku, Obří skály, Červenohorské sedlo, Kralický Sněžník, pramen Moravy a zimu na horách. Generálním partnerem pořadu jsou Lesy České republiky, s. p.

Vyrobila Kabelová televize Jeseník, 2004

— Jiří Uhlíř, Ředitelství LČR

unikátní kniha o městských lesích Jaroměř

RECENZE / PHDR. JIŘÍ UHLÍŘ, JAROMĚŘ

Autorem knihy s názvem *Minulost a současnost lesů města Jaroměř* je 77letý lesní inženýr Václav Němec, lesní rada, jednatel společnosti Městské lesy Jaroměř (dále jen MLJ), odborný lesní hospodář, znalec pro lesnictví a myslivost, emeritní středoškolský profesor Střední lesnické školy Trutnov (1960–1991). Knihu zdařile graficky upravil a připravil k sazbe Ing. Leoš Erben z vydavatelství Gentiana Jilemnice a na křídovém papíře ji vytiskla tiskárna Retip v Červeném Kostelci. Škoda, že není kvalitnější vazba, ale jen lepená. Němcovu knihu si lze zakoupit za sníženou cenu 70 Kč v jaroměřských a josefovských knihkupectvích.

Jedná se o vynikající a skutečně unikátní dílo, o populárně odbornou a čtivou knihu, která snese přísnou odbornou měřítka lesnická, přírodovědná, ochranná, a též kritéria historická. Kniha vychází „k 15. výročí navrácení lesního majetku městu Jaroměř podle zákona 172/1991 Sb.“ (1. 7. 1991), o nějž v průběhu historie přišlo třikrát. Poprvé za vlády Ferdinanda I. v roce 1547 za protihabsburský postoj, podruhé v roce 1938 za německé okupace a potřetí za vlády komunistů v září 1953. A o jeho navrácení v roce 1991 se výrazně osobně zasloužil a angažoval právě Ing. V. Němec, autor knihy, který už jako lesní praktikant, posléze adjunkt a lesník Městských lesů Jaroměř (1945–51) byl jako poslední pamětník kvalifikován a povolán k tomu, aby souhrnně a komplexně ve 21 kapitolách pojednal o všech důležitých fenoménech lesního hospodářství Městských lesů Jaroměř od 19. do 21. století (2005). Knihu připisuje svému učebnicku pánovi lesmistru Josefu Procházkovi

(1904–1967), který jaroměřské městské lesy spravoval plných 40 let. — Objemná kniha s pěknou grafickou úpravou a obrázky je rozvržena do 22 systematických, důkladně promyšlených, hutně formulovaných a komponovaných kapitol a podkapitolek s desetinným členěním. Na začátku je podrobný obsah a předmluva dosavadního starosty města Ing. Jiřího Klepsy. V dalších 21 kapitolách pak Ing. Václav Němec představuje město Jaroměř, vlastníka lesů, a Proruby, sídlo Městských lesů Jaroměř, s. r. o., lesní správa Proruby. A uvádí základní údaje o lesním majetku. Jeho výměra k 31. 12. 2005 celkem činila 1 082,15 ha, z toho pozemky určené k plnění funkcí lesa 1 060,91 ha, zemědělské pozemky 7,24 ha, vodní plochy 2,15 a a ostatní pozemky 11,86 ha. Výměra vlastní honitby Proruby činí 730 ha. Celková rozloha území, na němž se lesní majetek nalézá, činí 205 km² na 28 katastrálních územích. Nadmořská výška se pohybuje od 246 m n. m. do 582 m n. m. Správce lesního majetku

hospodáří ve čtyřech lesních částech, a to Proruby, Končiny, Kašov a Jaroměř. Autor velmi zdařile a přímo průkopnický ztvárnil kapitoly Přírodní poměry, kde zasvěceně pojednává o geologických, pedologických, klimatických, hydrologických, fytoekologických a typologických poměrech. Jako jeden z prvních zde uvádí velmi cenný přehled druhů rostlinstva a zvířeny zastoupených v lesích města Jaroměř, a to včetně druhů chráněných. Jde o vůbec první seznam druhů flory a fauny vyskytujících se v lesích Jaroměřska. Dále Ing. Němec komplexně a zasvěceně zachytil dynamický vývoj majetkových a personálních poměrů a správy jaroměřského lesního majetku. Jako zkušený pedagog a lesnický profesionál zdařile uvádí čtenáře, lesnické odborníky i laiky, do odborné problematiky hospodářské úpravy lesů, pěstování lesů, lesní těžby, ochrany lesa, lesnické ekonomiky, myslivosti, vždy z pohledu minulosti i současnosti. Píše o vodním hospodářství, bohaté stavební činnosti, zeměděl-

ství atd. Erudovaný lesnický odborník snad skutečně z oblasti lesního hospodářství nic neopomněl. Dočteme se zde také o přírodních a historických zajímavostech a pomístních jménech. Cenné jsou též použité zkratky, obrazové přílohy včetně dokumentů a faksimilií, slovníček odborných pojmů, doslov autora a seznam pramenů a literatury. — Hodnotná kniha je určena nejen odborné lesnické veřejnosti, ale i laikům, které příkladně a zasvěceně vtahuje do problematiky lesnictví a lesního hospodářství. Lesní rada si tímto důkladně propracovaným („vymanakým“) kompendiem postavil pomník. Po stránce metodologické může jeho kniha sloužit dalším autorům jako vzorová monografie o městských lesích. Ocenit je třeba také morální aspekt, totiž že se autor zřekl honoráře a své vynikající a zdařilé dílo daroval městu Jaroměř, v němž od počátku 90. let žije. Učinil tak u příležitosti letošního 880. výročí první historické písemné zmínky o Jaroměřu (1126–2006).

zelené schránky

1

Po přečtení rozpisu dodávek z pátku 22. 9. 2006, dodávky z podnikového ředitelství, žádám okamžité vysvětlení takto výrazných změn našich návrhů. Nechápu, proč se vůbec zabýváme nějakými návrhy měsíc před začátkem nového kvartálu, když si pak OOV naše data a naši práci strčí za klobouk a udělá si, co chce.

Když vidím poměr exportu a poměr tuzemských dodávek, tak si říkám, že takováto rozhodnutí a takovou změnu dodávek udělá snad člověk, který o obchodu se dřevem nic neví, nebo člověk, který je dlouho mimo provoz. Takhle se neobchoduje. To už je lepší, aby takový obchod vůbec v LČR nebyl. Díky, nashle.

Vážený pane, rozpisu dodávek pro následující čtvrtletí pokaždé zodpovědně posuzuje vedení podniku, a to na základě informací, které má právě k dispozici. Průběžně také plány upravuje a informuje obchodní jednotky o jednotlivých aktualizovaných verzích. Předpokládáme, že Vaše připomínka směřovala k verzi třetí z 22. září, a přitom nyní, na začátku listopadu, byla do obchodních jednotek distribuována verze pátá, mnohem přesnější, reálnější a optimálnější. Máte pravdu v tom, že tentokrát byly úpravy rozpisu dodávek citelnější než dříve. Příčinou nebyla libovůle vedení podniku nebo nedůvěra k návrhům obchodních jednotek, ale změna poměru a sortimentní skladby jednotlivých dodávek na komoditní burzu. Rád bych Vás ujistil, že úpravy schválené vedením Lesů České republiky – byť v některých případech na úkor exportu – vedly k tomu, že jednoznačně plníme všechny naše závazky. Věřím, že aktuální, pátá verze rozpisu dodávek i ve Vaší obchodní jednotce nyní lépe odpovídá realitě a optimalizuje obchodní činnost.

Budete-li mít jakékoli další dotazy a návrhy na zlepšení, neváhejte mne písemně nebo telefonicky přímo kontaktovat.

Zdraví

Ing. Václav Třeštík,
ředitel pro obchod

2

SEN ČESKÉHO LESNÍKA

Tak jako každý den popíjím u baru, venku mám zapíchlé terénní Subaru. Právníci, bankéři mohou mi závidět, za slušný peníze projíždím celý svět.

(To, co jsem kdysi měl v korunách českých, dostávám v EURECH, a to je hezký). Ženský mi padají pokaždý k nohám (to ale přičítám finančním vlohám).

Kůrovec zničen je, v lese má křížek, sypavku borovou znám už jen z knížek.

V létě je teplo, v zimě zas zima, kultury správný maj pro svůj růst klima.

Vítr moc nefouká, vždycky si vyjdu za vilku – do lesa – oázy klidu. Ochránci přírody přestali řídit, mohutné harvestry do těžby pádí.

Práce je na knoflík, není co dělat, tak chovám stádečko francouzských telat.

Najednou krásný sen rychle se boří: „Karlíku, vstávej, v lese ti hoří!“

Vyskočím z postele...
...nazuju galoše...
...natočím tráboše...
...a ten sen vyhodím...
...do koše....

Vysvětlivky:

Lesník – osoba, starající se o výchovu lesa, neustále se pohybující v zeleně uniformě a holínách či galoších, které si zpravidla před spaním sundá.

Subaru – v zahraničí běžně používané osobní terénní vozidlo s pohonem všech kol, českému lesníkovi důvěrně známé z fotografií.

Kůrovec – hmyzí škůdce zavrhaný lesnickou a vítaný dřevařskou lobby.

Sypavka borová – houbová choroba, která způsobuje opadávání starších ročníků borových jehlic vánočních stromků, a tím nepřímo nutí rodiče investovat více peněz do vánočních dárků, aby pod tím průhledným koštětem alespoň něco bylo.

Harvestor – stroj mající podobu slona sloužící k těžbě a naplňování přísloví o slonovi a porcelánu v lesním prostředí.

Kultura – lesní porost mladšího věkového stadia, dožívající se v příměstských oblastech výšky vánočního stromku.

Vilka – honosný název pro o samotě ležící hájenku s přístavbami (králíkárnou a garáží pro moto ČZ, Trabantu a sekačku trávy).

EURO – nová měna sjednocené Evropy, kterou český lesník jednou bude znát zpravidla v kovové podobě.

Galoše – gumové boty, používané v minulém století (a v některých oborech dosud) k ochraně před vodou, zimou, teplem, světlem, hmyzem, podporující růst parazitických hub.

Tráboš – nezničitelné vozidlo východoněmecké produkce, které po zaplnění ulic kolem západoněmeckých ambasad koncem 80. let způsobilo pád socialismu v tzv. východním bloku.

Drahý kolego spisovateli, dovolte, abych Vám poděkoval za ódu na ušlechtilou lesnickou profesi, která je v českých zemích

tradičně vážená a oslavovaná, a to i v mnoha literárních dílech. Postavy hajného Robátka, „hajnýho“ z Trautenberkova dvora či hajného Trnky ze Strakonického dudáka to dokazují. Na druhou stranu, i mezi lesníky byli velmi kvalitní literáti. Například Jan Evangelista Chadt-Ševětínský (1860–1925), který se zabýval lesnickou historií a napsal stovky odborných spisů a článků. V roce 1908 vydal například spis Staré a památné stromy v zemích českých a jeho jméno nese památný smrk s obvodem 432 cm v lysické oboře na Boskovicku.

Věřím, že Váš literární talent neustrne pouze u glosování současných poměrů v českém lesnictví, ale že naopak získá i širší záběh a přinese užitek širšímu publiku. Vedení Lesů České republiky podporuje iniciativu a tvořivost pracovníků podniku a přálo by si, aby každý kvalitně odváděl svoji práci, a také za ni dostal spravedlivě zapláceno.

Váš „sen“ je opravdu trochu snem, neboť nikdy nenastane doba, kdy by lesníci v pracovní době mohli v klidu popíjet u baru, natožpak ještě se služebním vozem zaparkovaným před restauračním zařízením. Subaru je kvalitní značka dobře zapadající do představy moderní lesní práce, každý nákup služebních vozidel se ale řídí objektivními kritérii výběrového řízení a Vaše literární dílo tedy nemůže předjímat další vývoj v nákupu firemních vozidel.

Je třeba také říci, že trabanty obvykle nepatřily do výbavy lesních závodů, a všeobecně jsou již považovány spíše za raritu. Vedení podniku rozhodně nedoporučuje vjíždět s podobnými vozidly do lesa, již kvůli prevenci možnému konfliktu s ochránci přírody.

Děkuji Vám za podnětnou a zábavnou báseň a těším se na Vaše další příspěvky.

Lesu zdar.

Ing. Robert Kvapil,
vedoucí odboru OMPR

ODMĚNA ZA ZKOUŠKU OLH U PRACOVNÍKŮ PE A DM

V rámci „Zelených schránek“ byl v Lesu zdar č. 9 zveřejněn dotaz „Odměna za OLH“ s odpovědí. Odpověď mne však zcela neuspokojila, a proto se pokusím vyslovit svůj, poněkud odlišný názor.

Podmínky zkoušek OLH skutečně řeší „Pokyn GR č. 1/2005. Pravidla v něm uvedená jsou jasná a v žádném případě nelze hovořit o diskriminaci, pokud zkoušku vykonal pracovník PE a nebyla mu udělena odměna.

Lesní správa a její pracovníci vykonávají širokou škálu činností zajišťujících řádné lesnické hospodaření. Jedná se o kolektiv, kde chyba kteréhokoliv odborného pracovníka může vyústit až v systémové chybování celé lesní správy. A stačí k tomu mnohdy pouze chybný nebo špatně pochopený právní názor na některý lesnický problém. Funkce revírnicka

je v závislosti na zkoušce OLH zcela nediskutovatelná. Zkouška přináší zvýšení odbornosti jako celku a tím i kvalifikovanější přístup k jednotlivým disciplínám (pěstování, ochrana lesa, těžba, ekonomika, legislativa). Myslím si dokonce, že tato zkouška by měla být pro revírnickou povinnou.

Otázkou k zamýšlení je však funkce pracovníka DM a PE. Jsem pevně přesvědčen, že v zájmu zvyšování odborných kvalit pracovníků LČR by bylo vhodné zvážit a případně přehodnotit výše citovaný Pokyn GR č. 1/2005 a těmto pracovníkům po úspěšném absolvování zkoušky odměnu (nemusí být ve stejném rozsahu jako u revírnicka, ale přiměřená k náplni práce) stanovit. Vždyť mnohdy kumulované funkce pracovníků DM a PE úzce navazují na všechny výše uvedené lesnické disciplíny.

**Ing. Jaromír Latner, CSc.,
lesní správce**

NÁMĚT K EVIDENCI MAJETKOVÝCH PŘEVODŮ

Doplnění odpovědi na dotaz číslo 2 z minulého čísla časopisu Lesu zdar (11/06).

Vážený pane, vážená paní, především Vám chceme poděkovat za podnětný návrh v této oblasti, protože i my cítíme potřebu tuto stávající evidenci majetkových převodů rozšířit z Ředitelství LČR na všechny stupně organizačních jednotek s tím, že se zvažují jednotlivé kroky, které povedou k vytvoření samostatné intranetové aplikace v rámci působnosti LČR. Z naší strany je zpracován návrh evidence, a to po stránce rozsahové i obsahové. V současné době jsme požádali právní odbor o odborné stanovisko k našemu návrhu, a to především s ohledem na zákon číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění.

Další postup bude bez zbytečného odkladu směřovat k realizaci intranetové aplikace.

Vážený pane, vážená paní, z Vašeho podnětu je zcela zřejmé, že tato problematika je Vám dobře známa, a proto bychom uvítali užší spolupráci s Vámi, abychom informační servis (evidenci) vybudovali z hlediska uživatelů, to je všech stupňů organizačních jednotek, k plné spokojenosti pracovníků LČR. Za možnou spolupráci s Vámi předem děkujeme.

**Ing. Jiří Stonavský
vedoucí odboru majetku**

V NOVĚ REKONSTRUOVANÉM DOMĚ U HYBERNŮ SE V SOUČASNÉ DOBĚ HRAJE NOVÝ MUZIKÁL

Golem

autorů Karla Svobody a Zdeňka Zelenky
v režii Filipa Renče.

V roli Vojtěcha alternují Petr Kolář, Josef Vojtek
a Kamil Střihavka

(bližší informace na www.golem-muzikal.cz).

PRO ZAMĚSTNANCE JSOU K DISPOZICI LÍSTKY V TERMÍNECH:

22. 12. OD 19.00

5. 1. OD 19.00

6. 1. OD 15.00

6. 1. OD 19.00

Zájemci se mohou hlásit na Ř LČR u Ing. Pavlíný Kotíkové,
tel.: 495 860 264

V MĚSÍCI PROSINCI OSLAVÍ VÝZNAMNÁ ŽIVOTNÍ JUBILEA TITO PRACOVNÍCI LČR:

PADESÁTINY

ANEŽKA KOKLAROVÁ	LS VYŠŠÍ BROD
MARCELA PELCMANOVÁ	ST OP BEROUNKY
ZDEŇKA HAVLÍČKOVÁ	LS NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ
JOSEF MEIXNER	LS MĚLNÍK
MGR. DANA ŠTEFLOVÁ	KI ŠUMPERK
KARLA TRUBELOVÁ	LZ BOUBÍN
ŠTĚPÁN STRAPEK	LZ BOUBÍN
BOHUMIL BOČEK	LZ KLADSKÁ

ŠEDESÁTINY

ING. VLADIMÍR ŠORAL	LS LITVÍNOV
JAN ŠVAJKA	LS DOMAŽLICE
ALEXANDR BLÁHA	LS ŽATEC
FRANTIŠEK PARTL	LS FRÝDLANT
ING. PETR KRÁTKÝ	ST OP ODRY
JAN ŘEPA	LS VODŇANY
JAN KARÁSEK	LS ČESKÝ KRUMLOV

**VŠEM JUBILANTŮM BLAHOPŘEJEME
A PŘEJEME JIM HODNĚ ZDRAVÍ A SPOKOJENOSTI.**

ZA GEORGEM J. JANKOVICEM

PO KRÁTKÉ A TĚŽKÉ NEMOCI
ZEMŘEL V NEDĚLI 12. LISTOPADU 2006
ŘEDITEL LČR PRO STRATEGII, LIDSKÉ
ZDROJE A ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH
ZAKÁZEK

George J. Jankovic

Vystudoval ekonomii a obchod na University of Western Ontario. Od roku 1977 až do roku 1993 pracoval u firmy Procter & Gamble. Nejprve v Kanadě, kde se vypracoval z pozice prodejce až na místo ředitele prodeje do velkoobchodů. Od roku 1990 byl ředitelem prodeje pro Československou republiku. Později pracoval jako viceprezident firmy Pepsi-Cola International, jako prezident a výkonný ředitel korejské firmy Seagram Co., viceprezident firmy Alberto-Culver Co. pro rozvojové trhy apod. Do vedení Lesů České republiky přišel v únoru letošního roku.

ČEST JEHO PAMÁTCE.

ZA ING. BOHUMILEM NĚMECKÝM

V PÁTEK 20. ŘÍJNA 2006
NÁS NAVŽDY OPUSTIL
VE VĚKU NEDOŽITÝCH 65 LET
PAN

Ing. Bohumil Německý

dlouholetý pracovník Východočeských státních lesů
a státního podniku Lesů České republiky.

**KDO JSTE HO ZNALI, VZPOMÍNEJTE S NÁMI.
RODINA.**

ČEST JEHO PAMÁTCE.

